THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

Vol. LV Price 10 ¢ KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BIRŽELIS — JUNE 10, 1971 Nr. 135

Kinija tęsia slėptuvių statybą

PEKINGAS. — Laikraštininkai, apsilankę Pekinge, sako, kad Kinijos sostinės gatvėse prikrauta krūvos plytų, akmenų, o dulkės kyla kaip laukuose. Tai vis 1969 m. pradėta slėptuvių statyba.

Patys kiniečiai nenori apie tai kalbėti. Išsitaria, kad tai apsigynimo ir apsisaugojimo priemonė. Nuo ko? Pirmoj eilėj nuo sovietų atominio užpuolimo, bet taip pat galimos ir amerikiečių atakos. PremjerasČu En-lai neseniai pas jį apsilankiusiems svečams aiškiai pasakė, kad po 1969 metų susišaudymų su sovietais, rusai prie Kinijos sienos sutraukė daugiau negu milijoną karių ir grasina invazija.

Kinečiai buvo sukrėsti, kai iš Australijos komunistų ir kitų šaltinių patyrė, jog sovietai buvo suplanavę atominiais ginklais užpulti Kiniją. Nors dabar šioks toks atslūgimas ir jaučiamas tarp tų dviejų komunistinių blokų, bet Pekingas negali užmiršti, kokiam pavojuj buvo prieš kelis mėnesius ir koks gali vėl būti bet kokiu metu.

11 atominių bandymų

Kinija išsprogdino jau 11 atominių bombų, įskaitant ir vandenilio. Į padanges iššovė porą satelitų, greit pasigamins tarpkontinentinę raketą. Tačiau tai dar neleidžia jai manyti, jog ji susilygino savo pajėgumu su Amerika arba Rusija ir tie neišdrįs jos užpulti.

Amerikos ekspertai sako, kad iki šio dešimtmečio vidurio Kinija bus pasigaminusi pakankamą skaičių atominių raketų. Reikia taip pat pasirūpinti ir savo piliečių saugumu. Geriausia priemonė — sulisti į žemes. Slėptuvių programa vykdoma visu smarkumu. Neslepiama, kad Pekinge neseniai pastatytas požeminis traukinių susisiekimas vis dar neatidaromas ir vargiai jis bus panaudotas tam, kam statytas, bet bus paverstas didelio masto slėptuve.

Grūdai "juodajai dienai"

Kaimuose ruošiami dideli grūdų sandėliai "juodajai dienai". Daug kur iškabinti plakatai "Pasiruoškite karui ir didelei nelaimei". Netoli Pekingo Nan Yuen liaudies ūky, kuriam priklauso 3,680 žmonių, pastatytas sandėlis ir supilta 300,000 svarų ryžių. Netoliese kitas, 700,000 svarų ryžių, sandėlis priklauso tiesioginiai valstybei.

Diplomatai turi žinių, kad Kinija būtų linkusi pasirašyti sienų susitarimą su sovietais, pripažindama, kad sienos kokios yra dabar, tegul ir būna, tik kad soivetai pripažintų, jog carai jas išvedė, pasinaudodami kiniečių silpnumu. Tik Maskva to nenori pripažinti, nujausdama, kad tokia formule kiniečių nepatenkins, ir problema iš to prisipažinimo vėliau bus dar didesnė ir sunkesnė.

Propaganda nepasikeitė

Kinijai nėra pagrindo manyti, kad Amerika gali ją užpulti, bet ta linkme buvo vedama propaganda bent kokį dešimtmetį. Tas pats tebėra ir šiandien. Amerikiečiai, apsilankę Kinijoje, sutinkami draugiškai, ir paprastas pilietis netiki oficialia priešamerikietiška propaganda, kuri nepasikeitė nei po "ping - pong" diplomatijos. Didžiuosiuose fabrikuose ir dabar dar iškabinėti plakatai, kur kalba, kad Amerikos darbininkai Nixono "išnaudojami" ir jie maištauja, kad darbininkų revoliucija neišvengiama. Dar tebekaba ir gatvėse plakatai su Mao žodžiais "Viso pasaulio žmonės, organizuokitės prieš Amerikos agresiją ir jų išlaikomus šunis".

Pekinge vis dar kalbama, kad Amerika ir sovietai yra slaptai susitarę užpulti Kiniją. Kalbama, nors ir mažai kas tuo tiki.

Kinija žino, kad jie savo atominiais ginklais negalės susilyginti nei su Amerika, nei su Sovietų Sąjunga, todėl pasauliui skelbia, kad jie pirmi atominių ginklų nepanaudos.

Ir graikai atnaujins santykius

ATĖNAI. — Graikijos laikraštis Eleftheros Kosmos rašo, kad vienoj neutralioj šaly susitiko Graikijos ir Kinijos atstovai ir kalbasi apie diplomatinių santykių užmezgimą.

Čilėj nušovė buvusį ministerį

SANTIAGO. — Čilės teroristai nušovė krikščionių demokratų veikėją, buvusį vidaus reikalų ministerį Edmundo Perez Jujovic, kietą įstatymų vykdytoją. Jo labai nekentė kairieji marksistai, nemėgo ir dabartinės valdžios žmonės.

Prezidentas Allende paskelbė tautos gedulą ir įvedė karo stovį Santiago provincijoje. Per radiją pasakytoje kalboje pareiškė, kad tai provokacija, norint sukelti tautoj nepasitikėjimą. Kai kurie valdžios žmonės jau ima tvirtinti, jog tai kraštutiniųjų dešiniųjų darbas, bet policija sako priešingai.

Krikščionys demokratai reikalauja, kad jo mirties aplinkybės ir priežastys būtų aiškinamos kariuomenės saugumo, ne policijos. Kariuomenė esanti neutrali, kai to negalima pasakyti apie policiją.

Dvasiškiai gina persekiojamus žydus

NEW YORK. — 8,300 kunigų ir vyskupų parašė bendrą raštą Jungtinėms Tautoms, kad Sovietų Sąjungoj būtų baigta žydų diskriminacija. Peticiją įteiks Amerikos ambasadorius prie J. Tautų George Bush.

Gerai, kad dvasiškija rūpinasi rusų žydais, būtų taip pat gera, kad paėmė peticiją įteiktų ir persekiojamų krikščionių reikalu.

Kinija atsisako Taiwano?

VIENA. — Austrijos užsienio reikalų ministeris Rudolf Kirchslager parlamente pasakė, kad Kinija, siekdama diplomatinių santykių su Austrija, atsisakė savo reikalavimų, kad Austrija pripažintų Kinijos suverenumą Taiwano (Formozos) salai.

Tas Kinijos žingsnis yra įsidėmėtinas, ypač, kai bus atėjęs laikas kalbėti apie Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas ir dviejų Kinijų buvimą.

PEKINGAS. — Kai Mao 1958 paskelbė "šuolį pirmyn", ypatingai pabrėžė reikalą didinti plieno gamybą, tačiau iš to nieko neišėjo. Naujausios statistikos žinios rodo, kad Kinija per metus pagamina plieno 18 milijonų tonų, kai Amerika 131 mil. ir sovietai 127 mil. tonų. Dabar vėl Kinija paskelbė, kad produkcijoj svarbiausia yra plienas, kad reikia prisivyti "buržuazinius" kraštus.

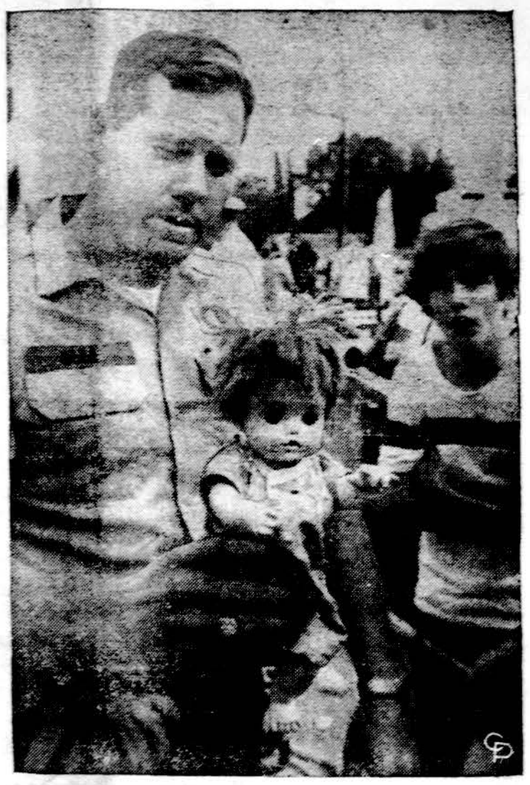

Lėlė išliko sveika, kai lėktuvas su 50 keleivių netoli Duerte, Calif., susidūrė su kariniu lėktuvu ir nukrito. Visi keleiviai žuvo.

Valstybės departamentas nuteistų žydų reikalu

JAV spauda gegužės 28 d. paskelbė JAV Valst. departamento pareiškimą kelių žydų nuteisimo reikalu. Kalbėdamas JAV vyriausybės vardu, Valst. departamento nuomonės reiškėjas Charles Bray, pagal spaudoje (pvz. New Yorko "Daily News" ir kt. dienraščiuose) paskelbtas žinias, pažymėjo: "JAV-bės smerkia Sovietų žydų bylas, nes jomis pažeidžiamos pagrindinės žmogaus teisės, dėl kurių neturėtų būti jokių abejojimų antrojoje 20 amž. pusėje.

Charles Bray nurodė, kad gegužės 27 d. "sovietų Latvijoje" pasibaigusi žydų byla ir anksčiau vykusios Leningrade bylos buvo "pasibaisėtinos", nes jomis buvo pažeista teisė turėti atvirą teismą, gyventojai persekiojami dėl jų įsitikinimų ir varžomi sovietų piliečiai, norį keliauti ar emigruoti į užsienį.

Spauda teigia, kad Valst. departamentas, JAV vyriausybei ligšiol vengus kritikuoti kitų kraštų vietos tvarką, šį kartą dar pažymėjo, jog Latvijos žydų kaltinimai, įskaitant ir leidinių, kuriais tariamai šmeižiama sovietų vyriausybė, platinimą, "daugelyje kitų kraštų nelaikomi jokiu nusikaltimu".

V. departamento pareigūnas dar pabrėžė: "Mes tikime, jog sovietų vyriausybė supranta, kad įvairių politinių bei religinių įsitikinimų amerikiečiai apgailestauja persekiojimą asmenų tik dėl svetimos kalbos — šį kartą, hebrajų — mokymosi ir dėl leidinių dauginimo specialia mašinėle".

Bray dar pridūręs, kad šis pareiškimas negalįs būti laikomas kišimusi į kito krašto vidaus reikalus, nes sovietų elgesys "atrodo esąs visiškai aiškus Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos pažeidimas". Šią deklaraciją, Jungt. Tautų 1948 m. patvirtintą, yra pasirašę abu kraštai — JAV ir Sovietų Sąjunga. (E.)

KAIRAS. — Sovietų prezidentas Podgorny, viešėdamas Kaire, viešai vengė klausinėti ar domėtis, kur yra Ali Sabry, buvęs viceprezidentas, sovietų draugas, bet privačiai kalbėdamas su Sadat jis bandė iškvosti prezidentą apie Sabry ir kitus suimtuosius ir leido priminti, kad jų nušalinimas sukėlė nemaža kartėlio Maskvoje ir, kad kiti arabai dėl to irgi "užsirūstino".

WINTERS, Texas. — Tada, kai žemė buvo perdžiūvusi ir trys lėktuvai padangėj pasėjo ledų debesis, kad pradėtų lyti, pradėjo lyti taip smarkiai, kad laike keturių valandų iškrito devyni inčai lietaus.

PRAHA. — Čekoslovakijoj įvestas dar vienas naujumas: uždraustas pusiau privatus taksių biznis. Nuo birželio 1 vietoj buvusių 1,500 taksių, liko tik 900 vien valstybiniai automobiliai.

ANKARA. — Turkija sako, kad gegužės 25 dienos žemės drebėjimo aukoms jie gavo iš Kinijos 600,000 dolerių.

NEW YORK. — New Yorko kanalizacijos 500 darbininkų metė darbą ir nevalomos srutos teka į atvirus vandenis ir gresia užteršti aplink miestą.

LA PAZ. — Keturių ar penkių teroristų grupė pagrobė iš namų Šveicarijos prekybininką Alfredo Kushner.

Turkai sugriežtins kovą su teroristais

Ankara. — Turkijos ministeris pirmininkas Erim pasiūlė konstitucijos pataisą, kuri suteiktų didesnę galią vyriausybei. Konstitucija leistų suvaržyti pilietines laisves, kada tai atrodytų neišvengiama, kai laisvė sudarytų pavojų suardyti demokratinę santvarką, tautą suskaldyti rasiniai, religiniai ar į klases.

Erim pasiūlytam pakeitime numatyti tokie atvejai:

1. Tam tikrais atvejais vyriausybė turėtų teisę sudaryti atskirus teismus;

2. Vyriausybė galėtų leisti įstatymus dekreto keliu, tik vėliau juos pateiktų parlamentui patvirtinti;

3. Vyriausybė galėtų paskelbti karo stovį bet kuriuo metu.

4. Duodama didesnė galia vyriausybei kontroliuoti darbininkų unijas, universitetus, spaudą, radiją, televiziją.

5. Sutekiama galia skelbti pavojaus padėtį ir mobilizuoti visas jėgas kokiam nors dideliam pavojui esant, kaip žemės drebėjimas, epidemija, ekonominė krizė ir kitos masinės nelaimės ir pavojai.

Tos visos priemonės padės kovoti su radikalais ir kitais valstybės priešais.

Saugumo konferencija kitu vardu

LONDONAS. — Sovietai sutinka kalbėti apie Europos kariuomenių mažinimą tiktai Europos saugumo konferencijos ribose. Taip paaiškino britams sovietų užsienio reikalų viceministeris Carapkin Britanijos užs. reik. ministeriui Douglas - Home. Carapkinas netikėtai apsilankė Londone iš Oslo, kur turėjo pasikalbėjimus su Norvegija kitais reikalais.

Apie ką daugiau Carapkinas kalbėjo su Douglas - Home, nesakoma. Sakoma, kad jo vizitas sutampa su komunistų partijos 24-jo suvažiavimo nutarimu pradėti vykdyti taikos programą.

5.5 bil. dolerių bedarbiams

WASHINGTONAS. — Senatas nubalsavo skirti 5.5 bilijonus dolerių organizuoti viešuosius darbus bedarbiams. Į tą sumą įeis ir vad. Appalachia rajonas, kur buvę angliakasiai gyvena vargingai. Demokratai mano, kad Nixonas gali vetuoti įstatymą, nes nėra pinigų.

Projektas bus pasiųstas Atstovų rūmams ir po to pasirašyti Nixonui.

PARYŽIUS. — Iš 41 valstybės susirinkę delegatai svarsto sudaryti tarptautinį susitarimą, kuriuo būtų uždrausta be leidimo kopijuoti, persirašyti įrekorduotus muzikos kūrinius.

Lietingas pavasaris Žemaitijoj

Telšiai. — Iš Lietuvos mums praneša, kad šį pavasarį Žemaitijoje daug lyja. Liūtys išplovė ir suplakė dirvas, nukentėjo nemaža žemės ūkio kultūrų, ypač vėlyvesnės sėjos vasarojus, bulvės, šakniavaisia, kukurūzai.

Rusai iš kalėjimo išleido Siniavskį

MASKVA. — Sovietų rašytojas Andrei Siniavskis, įkalintas nuo 1966 už tai, kad rašė antisovietinę literatūrą, buvo nuteistas 7 metams, iš kalėjimo išleistas 18 mėnesių anksčiau. Su juo kartu nuteistas kitas rašytojas, Juri Daniel, atkalėjo visą bausmę, 5 metus. Siniavskis paleistas "už gerą elgesį". Iš tikrųjų sovietų įstatymuose pasakyta, kad dėl gero elgesio gali būti paleisti iš kalėjimo, atlikę pusę bausmės, bet praktiškai tas netaikoma, ir Siniavskis yra išimtis dėl žmonių akių.

Sakoma, kad Siniavskis kalėjime pasidarė labai religingas, nesidomėjo pasauliniais reikalais, buvo panašus į šventąjį kankinį.

Siniavskis (prieky) Pasternako laidotuvėse 1960

Kareiviai gaus didesnę algą

WASHINGTONAS. — 51 balsu prieš 27 Senatas papildė karo prievolės įstatymą, kad pašauktiems į kariuomenę atlyginamas pakeliamas net iki 125 procentų. Tuo tikimasi, jog gali atsirasti pakankamai daug savanorių ir vėliau visai nereikės karinės prievolės įstatymo.

Paminėjo 1941 sukilimą

Italijoje leidžiamas svarbiausias istorijos žurnalas, "Storia Illustrata" specialiam šių metų 160 nr-je (1971, Milano) pirmą kartą, istorijos kronikos skyriuje, birželio 21 d. pažymėjo: "Ginkluotas sukilimas Lietuvoje". Kadangi ankstyvesnėse kronikos laidose apie Lietuvos sukilimą 1941 m. nebuvo rašoma, žurnalo leidėjams buvo pasiųsta Eltos biuletenio italų kalba 1966 m. birželio mėn. laida, skirta sukilimui paminėti. Po penkerių metų šis įvykis, kurio 30 metų sukaktį minime visame laisvame pasauly, dabar jau tinkamai atžymėtas. (E.)

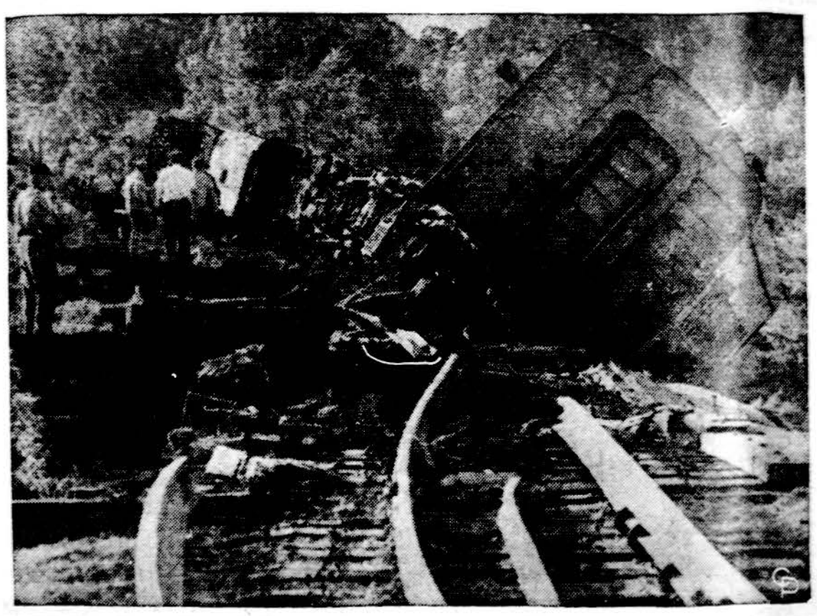

Milwaukee priemiesčio susisiekimo traukinys nuėjo nuo bėgių. 25 žmonės buvo sužeisti.

Austrija – šnipų centras

VIENA. — Diplomatai Vienoje kalba, kad Austrija pasidarė viena svarbiausiu tarptautiniu špionažo centru. Spėjama, kad dėl to ir Kinija skubino greičiau užmegsti diplomatinius santykius su Austrija ir įkurti savo žvalgybos filialą.

KALENDORIUS

Birželio 10: šv. Rogatas, šv. Margarita, Vainius, Vingailė.

Birželio 11: šv. Barnabas, šv. Rozelina, Dainius, Aluona.

Saulė teka 5:16, leidžias 8:24.

ORAS

Dalinai saulėta ir kiek šilčiau, galimas lietus su perkūnija, temperatūra aipe 80 laipsnių.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

BAISIOJO BIRŽELIO IŠVAKARĖSE

Kasmet sugrįžta baisusis birželis, o su juo kartu ir tragiškų, kruvinų įvykių prisiminimai. Vargu ar rasime vyčių eilėse tokių, kuriuos šie įvykiai nebūtų palietę. Tėvas, dėdė, brolis, sesuo, motina, artimieji buvo nekaltai nužudyti arba ištremti į Sibirą, kur buvo laikomi žiauriausiose sąlygose lėtai mirčiai. Mirė ir kentėjo tik dėl to, kad buvo lietuviai, kad mylėjo ir brangino savo tėvynę Lietuvą.

Birželis lietuvių tautai yra didžiausių tragedijų mėnuo, juodžiausias savo kruvinais įvykiais Lietuvos istorijoje. Kasmet birželyje mes prisimename savo brolius ir seseris nekaltai praradusius gyvybes. Kartu prisimename ir už Lietuvos laisvę sudėtas kraujo aukas.

Žuvusių ar sveikatą praradusių tautos kankinių prisiminimas turi skatinti mus visomis pastangomis išlaikyti nesužalotą tautos dvasią ir priauginti daugiau tikrų patriotų lietuvių. Tokių turi atsirasti vyčių eilėse! Išlaikyti lietuviškumą vyčiams, kurie yra tikri lietuviška savo kilme, yra būtina pareiga. Jokia auka nėra perdidelė brangiam savo tėvų kraštui.

Pov. Dirkis

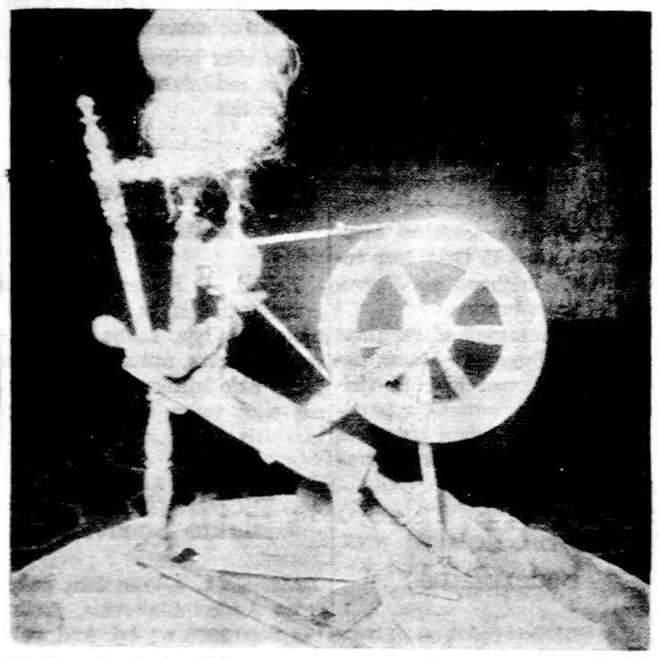

Ratelis nebesulauks Sibire nukankintos Motulės, ir niekas prie jo nebemokys savo vaiko lietuviškai garbinti Dievulį.

VYČIŲ SEIMAS

Seimo vieta yra pakeista, nes dauguma vyčių norėjo pigesnio, ne tokio oficialaus, šeimos pobūdžio seimo. Jis dabar bus lietuvių pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, rugpiūčio 26, 27, 28 ir 29 dienomis.

Centro valdyba tikisi, kad šis pakeitimas paskatins daugiau vyčių dalyvauti seime ir todėl jis bus geriausias iš visų iki šiol buvusių.

Vyčių šeimos tegu atvyksta su vaikais. Bus ir vaikams "lietuviška programa". Jie bus pamokomi tautinių šokių, lietuviškų dainų ir susipažins savo tarpe. Jų tėvai tuo pačiu metu galės susitikti senus pažįstamus ir naujais sumanymais prisidėti prie organizacijos gerovės.

Linksma ten bus, jeigu ir be šeimos atvažiuosite. Seimo programa bus toli nuo oficialumo, ir tarp posėdžių bus ilgos poilsio valandos, per kurias bus galima gėrėtis nepaprastu vienuolyno grožiu, okeano pakrante, naudotis įrengimais atotogoms paįvairinti.

Oficialioji seimo dalis prasidės ketvirtadienį ir baigsis sekmadienį po pietų. Išsami programa bus paskelbta vėliau.

Vyčiai galės atostogauti vienuolyne ištisą savaitę, pradedant rugpiūčio 23-čią. Kainas galima rasti "Vyčio" gegužės mėnesio laidoje. Vietą užsisakyti reikėtų iš anksto.

V.

CHICAGOJE

Gegužės mėnesį nebuvo 36-tos Chicagos kuopos susirinkimo, bet susirinkimas bus ateinantį antradienį, birželio 15-tą. Vyčių namo sodnelyje bus kepamos dešrelės. Visi kuopos nariai turėtų atvykti su savo pasiūlymais, kokias iškylas ar pramogas ruošti liepos ir rugpiūčio mėnesiais.

T.

— Aukso lenta praskilo — visas svietas sukilo. — Saulė patekėjo. (Alytiškių mįslė).

Lietuvos Vyčių choras su vadovu muz. F. Strolia. Choras aktyviai ruošiasi Dainų šventei.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Medford, Mass.

A. A. BENEDIKTAS JAKUTIS

Gegužės 22 d. mirė savo namuose Medford, Mass., a. a. Benediktas Jakutis, 86 metų amžiaus. Ilgus metus buvęs uolus katalikybės šulas ir lietuvybės palaikytojas, spaudos rėmėjas ir platintojas.

Liko dideliame nuliūdime žmona Marcelė (Sametauskaitė), sūnūs Steponas, Alponsas, Klemensas ir Jonas, ir dukterys Amilija Sabas, Ona Kerrigan, Genovaitė Kirk ir šeši anūkai-ės.

A. a. Benediktas Jakutis atvyko iš Lietuvos į Ameriką, Lewiston Maine, 1906 m. Sukūręs 1910 m. šeimą, vyko į Bostoną. Trumpai pabuvęs, pradėjo gyventi Cambridge, Mass. Tais laikais lietuviai rūpinosi steigti savą lietuvišką bažnyčią — parapiją. Su ta pradžia visuomeniško veikimo a. a. B. Jakutis prisidėjo su vyčiais ir kitomis organizacijomis. Jo jautri ir rūpestinga širdis visą gyvenimą veikė katalikybei ir lietuviškai spaudai, pats daug parašęs korespondencijų apie kitus įvykius ir kitų veikimą.

A. a. Benediktas Jakutis palaidotas gegužės 26 d. iš Nekalto Prasidėjimo lietuvių bažnyčios, Cambridge. Šv. Mišias laikė koncelebruotai: kleb. kun. Simeonas Saulėnas, kun. Janiūnas, kun. Klimas ir kun. V. Lucid.

Teilsisi ramybėje pavargęs Dievo ir tėvynės tarnas! **K.**

Lawrence, Mass.

— Čia šv. Pranciškaus bažnyčioje šį pavasarį įvyko kai kurių pakeitimų. Kun. Jonas Longas, ėjęs čia vikaro pareigas keletą mėnesių, išvyko. Parapiečiai jo išvykimą apgailestauja. Jo vieton atvyko kun. Mykolas Vembrė. Bažnyčios darbuotojai: vargonininkas, zakristijonas ir parapinės mokyklos valytojas pakeisti.

— Gegužės 23 d., sekmadienį, 40 parapijos mokyklos vaikučių priėmė pirmąją šv. Komuniją. Vaikučius pirmajai komunijai paruošė mokyt. sesuo Mildred. Tą pačią dieną 2 val. p. p. mokyklos vaikučiai, mokytojų sesučių vadovaujami, suruošė gegužinę procesiją, apvainikavo Dievo Motinos statulą ir buvo palaiminti šv. Sakramentu.

— Šiemet šv. Pranciškaus mokyklą, 8 skyrius, baigia 17 mokinių.

— Pradžioj šių metų vietos policija buvo uždraudusi lošti bingo. Dabar Massachusetts valstijos kongresui ir senatui nubalsavus bei gubernatoriui pasirašius, bingo legalizuotas ir birželio 3 d. vakare parapijos salėje vėl bus lašiama. **J. Sk.**

New York, N. Y.

RIMTI SVARSTYMAI IR JUBILIEJAI

Birželio 2 d., Šv. Kazimiero parapijos salėje, Paterson, N. J., buvo susivažiavę iš plačiosios apylinkės keliasdešimt kunigų. Juos visus sukvietė keturi lietuviai kunigai jubiliatai, norėdami kartu pabuvoti su broliais kunigais ir pasidalinti savo jubiliejiniais džiaugsmais. Prel. Jonas Balkūnas 45 metų kunigystes, kun. Jonas Kinta 40 metų, kun. Juozas Pragulbickas 40 metų, kun. Edmundas Budreckis, MIC, 24 metų.

Pirmiausiai visi turėjo pasitarimą svarbiaisiais Kunigų Vienybės reikalais. Pasitarime buvo jubiliatai pasveikinti. Trumpas, bet labai darbingas Kunigų Vienybės susirinkimas iškėlė šiam momentui svarbiuosius religinius uždavinius. Sutarta lietuvių kunigų vardu siųsti specialius laiškus Šv. Tėvui ir Amerikos episkopatui. Šie specialūs laiškai ir atitinkami nutarimai bus pasiūlyti svarstyti šiame Kunigų Vienybės seime, rugpiūčio 23 - 24 d. d., Marianapolyje. Be to, buvo sutarta svarstyti ir vykdyti kasdienės maldos vajų už Lietuvą. Šis planas bus sudarytas ir pateiktas seimui. Susirinkusieji taip pat pasidžiaugė Kunigų Vienybės centro valdybos ir kun. J. Rikteraičio ir kun. A. Janiūno iniciatyva leisti kunigams informacinį biuletenį. Pirmas puikus, patriotinis biuletenis išleistas.

Bendras jubiliatų ir apylinkės kunigų pobūvis, nuotaikingai buvo pravestas pobūvio moderatoriaus kun. V. Dabušio. Jubiliatai buvo pasveikinti, sugiedota ilgiausių, laimingiausių ir darbingiausių metų, o po to kiekvienas jubiliatas nusakė savo kunigystės metų įspūdingiausius momentus, įvykius. Visiems buvo labai įdomu išgirsti, kaip jubiliatai nuoširdžiai atsiminė savo kunigiško veikimo svarbesnes valandėles. Vieni kitiems padėkoję, nuotaikingai išsiskirstė. Girdėta, kad kunigai labai patenkinti tokiu draugišku, broliškų kunigų pobūviu. **K. R.**

— Už auksą gražesnis, už blusą mažesnis. — Kibirkštis. (Ukmergiškių mįslė).

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois; elsewhere in U.S.A. $17.00. Canada $19.00. Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, jų negrąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus užsakymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštad. 8:30 —12:00.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. 695-053 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave, kampas)
Ofisas laikinai uždarytas, apie atidarymą bus pranešta vėliau.

Tel. ofiso HE 4-5849. rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv., 1 iki 7 popiet; antr., penkt., 1-5, treč ir šešt. tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą.
Trečiadieniais uždaryta

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Telef. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 val. popiet.

Rezzid. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

Ofiso Tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet
ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir p iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W: 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 ryto, 2 iki 8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ ir KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.
Skambinti — 585-2525
Telef. veikia 24 val.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

Of Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto ik 1 val. p. p., šeštad 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien — 3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofise ir rezidencijoje)
Priimdon pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8 penkt. 2—5, šešt. pagal susitarimą.

Dabar yra pats geriausias laikas įsigyti nuosavus namus, pasinaudojant mūsų sumažintu nuošimčiu ant preferuotų paskolų.

Juozas F. Gribauskas
Vedėjas

Saint Anthony Savings

Darbo Valandos — Kasdien nuo 9:00 iki 5:00; Pirmadieniais nuo 9:00 iki 8:00; Šeštadieniais nuo 9:00 iki 1:00; Trečiadieniais uždaryta.

1447 South 49th Court / Cicero, Illinois 60650 / Phone 656-6330

Tokią šukuoseną dėvėjo prez. Nixono dukra Tricia vicepres. Spiro Agnew žmonos suruoštame priešvestuviniame priėmime.

Kai keliamos

LAISVĖS IR PRIEVARTOS VĖLIAVOS

Be daugelio įvairių švenčių Amerikoje švenčiama ir Amerikos vėliavos diena. Ir gal šiandien, kaip niekada, ta šventė pažymėtina, kai prokomunistiškų nuotaikų žmonės tą vėliavą niekina ir naikina. Amerikietiškosios vėliavos diena yra švenčiama birželio 14 d. Tos dienos reikšmė yra, iškeliant vėliavas, pabrėžti laisvojo krašto palaimą.

Tačiau net keista, kad daugumas tų, kurie niekina Amerikos vėliavą, nieko nežino apie komunistiškąją tikrovę, o kaip tik birželio 13 d. pavergtoje Lietuvoje vyksta rinkimai. Tą dieną plevėsuos prievartos vėliavos, ir niekas neturės kito pasirinkimo, kaip tik balsuoti už vieninteli sąrašą, kurį išstato valdančioji partija. Tos dienos proga bus sustiprinta prievartinė sistema ir bus ypatingai ryškinami prievartą skelbią plakatai ir keliamos terorą liudijančios vėliavos.

*

Šios dienos yra lietuviams gana reikšmingos. Birželio keturioliktoji yra vėliavos diena to krašto, kuris ne tik mus priėmė ir sudarė geras sąlygas mums įsikurti, bet ir leidžia kovoti už savo tautos laisvę ir lietuvių tautos išsilaikymą. Taip pat šis kraštas pasisako už visų pasaulio tautų nepriklausomybę ir už tai vadinamas pasaulio policininku. Visur, kur tik suplevėsuoja Amerikos vėliava, ten ji atneša materialinę gerovę, ten iškelia žmogaus laisvę ir demokratinius principus.

Birželio dienos primena ir mūsų pralaimėjimo, mūsų kančios, mūsų aukos ir didvyriškumo momentus. Birželio mėnesį 1941 m. visa lietuvių tauta sukilo prieš okupantą ir, nors laikinai, suplevėsavo visoje Lietuvoje trispalvės. Anomis sukilimo dienomis prieš trisdešimt metų buvo pajusta, kaip gera nors trumpam laikui nusikratyti pančių, kaip gera buvo patiems tvarkytis, nors ir neilgam ir nesėkmingai, nes naciai irgi buvo okupantai. Anomis sukilimo dienomis kilo visur trispalvės, ryškindamos, tegu ir laikiną pergalę.

Amerikiečiai sako, kad mes turime iškelti vėliavos dieną Amerikos vėliavas, nes, esą, truputis patriotizmo niekam nekenkia. Iškeltomis vėliavomis mes pabrėžiame, kad mylime šį kraštą, kuriame galime naudotis visokeriopa laisve ir niekas nereikalauja tos laisvės kasdien akcentuoti.

*

Prieš rinkimus pavergtoje Lietuvoje visur daromi mitingai, varinėjami žmonės, kalbama apie kandidatus, lyg būtų koks nors tarp jų pasirinkimas. Komunistų partija yra viena ir jos kandidatas yra vienas ir būna toks, kuriam žmogus yra antroj vietoj, o partija pirmoj. Štai dar gegužės 18 d. numeryje "Tiesa" rašė: "Birželio tryliktoji — didelė šventė visai Tarybų Lietuvai. Tą dieną eisime prie urnų ir rinksime respublikos Aukščiausiąją Tarybą, vietines Tarybas. Gausiuose darbo žmonių kolektyvuose jau ištarti geriausiųjų vardai, registruojami kandidatai. Prasideda lemiamas kampanijos etapas — agitacija už kandidatus. Šiuo laikotarpiu visu atsakingumu partinėms organizacijoms iškyla svarbūs propagandinio, agitacinio masinio darbo uždaviniai. Partiniam organizacijos rinkiminiam darbui subūrė tūkstančius agitatorių, politinių informatorių. Plačiai savo duris atvėrė agitaciniai punktai, rinkėjų klubai".

Galima būtų ir toliau cituoti tiesiog nesuprantami sakiniai, kam reikalingos agitacijos, kai nėra jokių partijų, kai tėra tiek kandidatų, kiek reikia, kai tėra tik vadinamoji proletariato diktatūra. Mes pacitavome tuos sakinius tik todėl, kad laisvieji pajustų, koks melas spausdinamas, koks melas skelbiamas ištisą mėnesį, kad išrinktų tik tai, kas jau seniai išrinkta. Pacituojame todėl, kad laisvieji pamatytų, jog niekas komunistinėj sistemoj nepasikeitė — nei metodai, nei sąrašai, nei į postus statomų gyventojų plakėjų priemonės.

*

Šalia liūdnų dienų, šalia džiaugsmo šventės — Amerikos vėliavos dienos, yra ir birželio 23 d. šventė, nes tą dieną Lietuvos sukilėliai buvo paskelbę atstatytą Lietuvos valstybę, kurią buvo sugriovę komunistiniai rusai. Ši diena yra viena mūsų svarbiausių švenčių. Nors birželio 23-ji neturėjo didelių pasėkų, tačiau sukilimas parodė, kad raudonosios armijos okupacijoj pravesti rinkimai tebuvo tik prievartinis melas, koks jis vedamas ir šiuo metu. Tas vadinamasis liaudies seimas teatstovavo tik sovietų durtuvams ir tankams.

Švęsdami šias šventes, semdamies iš anų dienų, o ir vėlyvesnių metų Lietuvos sūnų kovų ryžtingumo, tikimės, kad laikinosios vyriausybės nepriklausomybės paskelbimas, užbėgęs naciams už akių, primins mums, jog tebesame kovos padėty. Tegu Amerikos vėliavoms plakantis ir liudijant šio krašto laisvės palaimą, mes atsinaujiname anuometinių ryžtu ir tikėjimu, jog tautos nebijo ilgalaikių kalėjimų, nes laisvė nemiršta.

Al. B.

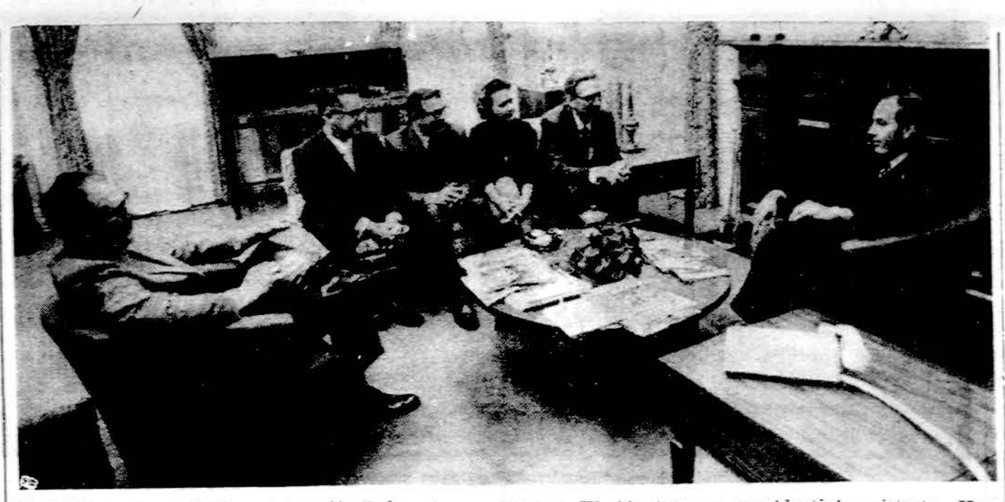

JAV LB centro valdybos delegacija Baltuosiuose rūmuose, Washingtone, su prezidentiniu asistentu Harry Dent. Iš k. į deš.: Anthony Navasitis, prof. dr: Jonas Genys, Altos stebėtojas, inž. Bronius Nainys, Aušra Zerr, Algimantas Gureckas ir prezidento asistentas Harry S. Dent.

NEVILTIS ČEKOSLOVAKIJOJE

Nepatikimųjų persekiojimas ir gyventojų nusivylimas

GEDIMINAS GALVA

— —

Čekoslovakijos politinė raida sutapo su keistu skaičių kitimu. Valstybė įsikūrė 1918 m., bet po dvidešimtmečio, 1938 m., buvo sunaikinta. 1948 m. buvo įvesta stalininė santvarka, o po dvidešimtmečio ji buvo pašalinta. Iki šio meto 8 buvo lemiantis skaičius, o santarvininkų išsižadėjimas — lemiantis veiksnys.

1938 m. Prancūzija atsuko nugarą Čekoslovakijai, kuri buvo laikoma grandimi vokiečių veržlai sulaikyti. Šio pokario metais Čekoslovakija buvo rusų ir amerikiečių įtakos slenkstis, bet keleriems metams praslinkus, ji atiteko Maskvai.

1968 m. Čekoslovakijos komunistų partija bandė atsikratyti Rusijos jungo, bet vakariečiai ją paliko savo likimui, t. y. Maskvos globoje. Vakariečiai mažai jaudinosi, kai vokiečių šarvuočiai 1938 m. ir rusų 1968 metais riedėjo Čekoslovakijos žeme.

Trys pavasariai

Rusų ir kaimynų kariuomenei įžygiavus į Čekoslovakiją, Maskva bandė taikstytis krašto gyventojams. Pereinamajame tarpsnyje palikta liberalioji komunistų partijos vadovybė, kuriai šiuo metu suverčiamos nesėkmės. Įsisiūbavimas didėjo. Gyventojų nedraugingos nuotaikos rusams buvo dirginamos. Studento Jan Palacho susideginimas Wenceslaw aikštėje, Prahoje, sukrėtė krašto gyventojus. 1969 m. kovo mėn. pabaigoje čekų laimėjimas ledo rutulio žaidynėse prieš rusus nuvedė į politinį lūžį. Trims dienoms po žaidynių į Prahą atvyko krašto apsaugos ministeris marš. A. A. Grečko. Jo kelionė buvo ženklas, kad švelnusis poiltinis tarpsnis jau pasibaigė. Balandžio m. buvo pašalintas A. Dubčekas iš partijos vadovybės. Jį pakeitė taip pat slovakas G. Husakas, vadinamas "tikrovinės" politikos, t. y. prisitaikymo Maskvai, šalininkas. Nuo to meto praslinko trys tamsieji Čekoslovakijos pavasariai.

Partijos valymas

Paskelbimas Čekoslovakijos federalinės respublikos, susidedančios iš Čekijos ir Slovakijos, krašte sukėlė gandus, kad autonominiai kraštai bus įjungti į Rusiją ir taps tarybinėmis respublikomis. Maskva nedrįso taip toli eiti. Jos parėdymu pradėtas krašto komunistų partijos valymas.

Dubčeko tarpsnyje abiejų autonominių kraštų komunistų partijai priklausė 1,7 mil. narių. G. Husakas buvo užsimojęs partijos narių skaičių sumažinti ligi 900,000, tačiau pasitenkino atėmimu 0,5 mil. partijos pažymėjimų.

G. Husakas š. m. gegužės 25 dieną pareiškė XIV komunistų partijos suvažiavime: "Svarbiausia kovos priemonė sunaikinti griaunančias grandis. Keičiant partijos narių pažymėjimus, nau jieji nebuvo išduoti daugiau kaip penktadaliui partijos narių". Jis bandė švelninti padėtį.

Šviesuomenės persekiojimas

G. Husakas A. Novotny valdymo tarpsnyje kalėjęs devynerius metus, tapęs pirmuoju partijos sekretoriumi įsakė peržiūrėti 2000 padalinių — rajonų ir įmonių partijos narių sąrašus. Prasidėjo tautinio nusiteikimo, demokratijos šalininkų valymas. Jis palietė buvusius ministerius, parlamento narius, aukščiausiojo teismo teisėjus, universitetų profesorius, mokytojus, teatralus, sportininkus ir net profesinių sąjungų narius. Valymo metu vengta kelti bylas buvusiems priešams.

Kiekvienam komunistų partijos nariui buvo pasiųstas lapas, kuriame jis turėjo atsakyti į klausimus, ką veikė 1968 m.

Anuo metu pradėtas šviesuomenės persekiojimas tebesitęsia iki šio meto. Ne tik įstaigų vadovai, bet ir eiliniai darbuotojai buvo atleisti. Akademikai tapo dujų skaitiklių tikrintojais, profesoriai — vairuotojais, diplomatai — viešbučių patarnautojais. Dubčekas dabar dirba Slovakijoje eiliniu darbininku.

Sunki profesorių padėtis

Sunkiausia universiteto profesorių ir vidurinės mokyklos mokytojų padėtis. Jie atidžiai "košiami" ir iš darbo šalinami. Jau 1969 m. rudenį buvo atleista 500 mokytojų ir profesorių. Nuo to meto, pakeitus ministerį pirmininką ir švietimo ministerį, dar paaštrintas dėstytojų valymas. Jis palietė ypač istorikus, sociologus, ekonomistus. Per dvejus metus 105 ekonomistai dėstytojai pašalinti iš Prahos ūkio aukštosios mokyklos. Iš universitetų dingo 100 istorikų. Net partijos aukštosios mokyklos 45 dėstytojai turėjo pasitraukti.

Ucitelske Noviny — Mokytojų žiniose š. m. kovo 4 d. laidoje nurodyta, kad mokytojai parenkami, žiūrint ne tik išsimokslinimo, patyrimo, bet ir politinio nusiteikimo net šeimoje. "Mums reikalingi, rašo laikraštyje, ne tik geri žinovai, bet ir sąžiningi žinių perteikėjai".

Nėra ko stebėtis, kad per pastaruosius dvejus metus iš krašto pasitraukė įvairių sričių žinovų į užsienį.

Gyventojų pasipriešinimas

Politinis pavasaris išjudino čekus ir slovakus. Tie patys Prahos gyventojai, kurie savo metu triukšmavo, šiuo metu vėl sustingo. Jie verčiami taikstytis valdžios nuostatams, prašydami leidimo keliauti, susirasti darbą, butą ar net sveikatos pažymėjimą gauti. Kiekvienas gyventojas jaučia, kad krašte yra 80,000 rusų karių, o rusai "patarėjai" valdo šalį.

Prekių, net batų, kurie krašte gaminami, trūksta ,nes du trečdaliai batų gamybos išvežama į Rusiją. Kainos tebekyla. Infliacija slegia kraštą.

Gyventojams telieka tik neveikliai priešintis ir laukti. Jie žino, kad rusai neleis komunistų partijai daryti reformų, kurios silpnintų jų įtaką krašte. Darbininkai gali sąmoningai darbovietėje vėluotis, o nematomos rankos padėti kas dieną gėlių ant Jan Palach kapo. Po trumpo pavasario vėl turi pakelti ilgos žiemos metus.

NEMOKAMAS MOKSLAS

Kai 1940 m. Lietuva buvo rusų okupuota, lietuviškieji komunistai ėmė šaukti, kad dabar visiems Lietuvos gyventojams mokslas bus veltui. Tiesa, mokslas veltui, nes už jį apmoka visi pavergtos Lietuvos gyventojai, gaudami tik šeštadalį uždarbio, koks normaliai jiems priklausytų.

Komunistai šaukė, kad mokslas visiems bus veltui, bet neminėjo, kad nevisiems jis bus prieinamas. Nepasakė, kad visi Lietuvos gyventojai bus padaryti elgetomis ir nebus pajėgūs savo vaikų leisti į mokslą. Juk mokestis už mokslą sudaro tik 10 proc. visų mokslo išlaidų. Nepasakė, kad patekti į aukštąsias mokyklas reikės rekomendacijos komunistų partijos arba tų institucijų, kurias valdo komunistai. O komunistai valdo visas institucijas, įskaitant ir bažnyčias.

Kad nustūmus siekiančius aukštojo mokslo nuo mokyklos slenkčio, partija jiems uždeda visokių apsunkinimų. Vyrai turi atlikti karinę prievolę okupantų kariuomenėje. Mergaitės turi atlikti stažą fabrikuose ar kitose darbovietėse. Kai po 2—3 metų, atlikęs karinę prievolę, absolventas nori įstoti į universitetą ar tolygią mokyklą, jam pasakoma, kad jis moksle atsilikęs ir pataria metus ar daugiau pasimokyti neakivaizdiniu būdu. Toks mokslas dažniausia baigiasi mokslo nutraukimu, nes kandidatas į aukštąją mokyklą sulaukia 25—30 metų amžiaus. Jei kas nors iš tokių kandidatų ir bando įstoti į aukštąją mokyklą, tai jiems dažnai atsiranda kitokių kliūčių. Grįžusiųjų iš Sibiro lietuvių vaikai Lietuvoje neturi jokių vilčių patekti į aukštąsias mokyklas, nes jie yra "raupsuoti".

O ir studijuojantieji, kurie gauna menkas stipendijas, vasaros metu turi dirbti kolchozuose ar kitose darbovietėse. Ir mokslo metu dažnai studentai tampomi į visokias bulvių kasimo ir panašias talkas. Dėl perkrauto darbo ir vargingų gyvenimo sąlygų kai kurie studentai suserga džiova. Studentui pragyventi iš 200 rublių metinės stipendijos neįmanoma. JAV studentų metinės stipendijos siekia 1,000 — 1,500 dolerių arba, praktiškai kalbant, 10 — 15 kartų didesnės už pavergtos Lietuvos studento stipendiją.

Vienam jau 28 metų amžiaus studentui, išlaikiusiam egzaminus į Vilniaus universitetą, studijuoti nebuvo galima, nes neturėjo kur apsigyventi. Studentų bendrabutis perpildytas, o privačiai kambario neįmanoma gauti. Tokių ir panašių priežasčių labai daug.

Laisvajame pasaulyje mokslas apmokamas, bet jis visiems prieinamas. Vienas tautietis 1944 m. iš Lietuvos su šeima ir lagaminėliu rankoje pabėgo į laisvąjį pasaulį. Jo visi vaikai pasiekė aukštojo mokslo išsilavinimą. Jo brolis liko pavergtoje Lietuvoje. Jo vaikai nepasiekė aukštojo mokslo, nors mokslas veltui.

Ne visi ir nori komunistiškojo mokslo, nes jis žmogui mažai duoda. Štai pora pavyzdžių: pavergtoje Lietuvoje vyras inžinierius per mėnesį gauna 150 rublių, o jo žmona, autobuso vairuotoja, — 200 r. Jaunas gydytojas per mėnesį uždirba 120 rublių, o melioracijos darbininkas — 180 rublių.

Pavergtoje Lietuvoje gerai gyvena ne mokslo žmonės, bet išrinktoji klasė — komunistai, komunistinėje propagandoje dirbantieji ir okupantai. Kaip praktika rodo, aukštojo mokslo siekti ir pavojinga, nes galima atsidurti beprotnamyje arba upės dugne.

J.J.

Kons. A. Simutis sveikina naujai išrinktą Batuno pirm. inž. K. Miklą
Nuotr. Vyt. Maželio

Spaudoj ir gyvenime

APIE LIETUVOS ŽYDUS

"Hadassah Magazine" išspaus dino D. Greenerio straipsnį apie Latvijos ir Lietuvos žydus. Straipsnis gana gausiai iliustruotas. Autorius pasakoja įspūdžius iš savo atsilankymo Vilniuje, kuris žydų, esą, buvęs vadinamas "antrąja Jeruzale". Jis rašo, kad šiuo metu Vilniuje gali būti arti 25,000 žydų, o apie 65,000, nacių okupacijoje buvę išžudyti.

Primena, kad ir dabar žydai neturi pilnos laisvės, ką jų atstovai išreiškė 1968 m. viešai vakaruose paskelbtame laiške, kur priminta, kad kyla antisemitizmas, Lietuvos žydai negauna stipendijų studijoms Maskvoje ar Leningrade.

Tame viešai paskelbtame žydų atstovų laiške buvo pažymėta, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė nieko nedarė, kai buvo naikinami paminklai žydų kapinėse (vieno paminklo marmuras panaudotas Puškino statulai), kai naikintos sinagogos. Laiške pažymėta, kad jeigu būtų atidaryta siena, apie 80 proc. žydų išvyktų iš Lietuvos.

Autorius primena suvaržymus žydams emigruoti. Pažymi, kad darosi žydams nebepatogu registruotis žydais ir daugelis jų vieton užsirašyti rusais, bevelija sakytis esą lietuviai.

Toliau duodama suglausta Lietuvos žydų istorija, nuo pat Vytauto laikų, kada žydams buvo suteikta daug laisvių ir vėl grįžta prie dabarties, pažymint, kad žydai studentai susilaukia net mokslo įstaigoje įžeidinėjimų, žydai profesoriai nesusilaukia prideramų paaukštinimų. Autorius pasakoja, kaip jo sutikti žydai bijojosi atviriau kalbėti.

Tik, minėdamas apie žydų naikinimą vokiečių okupacijos metu, autorius netiksliai įvelia lietuvius, gerai neišryškindamas kaip daugelis lietuvių rizikavo net savo gyvybe gelbėdami žydus.

J. Daugl.

LIETUVOS SUKILIMINĖ VYRIAUSYBĖ

DOKUMENTŲ KALBA

KAZYS ŠKIRPA

10

Matyt, vokiečiai iš gen. Raštikio tikėjosi susilaukti sau bendradarbio, likviduojant laik. Lietuvos vyriausybę ir Lietuvos nepriklausomybės idėją. Gen Raštikio sutikimas kitą dieną vykti į Lietuvą šias vokiečių viltis dar labiau sustiprino, ne be to, kad toji jo kelionė tuo metu, kai vyriausybės galva slaptosios vokiečių policijos buvo maltretuojamas, nebūtų tam tikram laikui sukėlusi neigiamo sprendimo lietuvių patriotų pusėje.

Gen. Raštikiui kartu su dr. Greefe specialiu lėktuvu atvykus į Kauną, teko visų pirma susipažinti su esama politine tikrove ir padaryti atitinkamas išvadas. Jos sutapo su visos vyriausybės vieningu nusistatymu, jos atitiko ir visos tautos politinę valią, būtent nepabūgti vokiečių ir vyriausybei neišsiskirstyti tol, kol vokiečiai to nevers daryti jėga.

Vokiečiai iš pradžių norėjo gen. Raštikį pavartoti kaip įrankį savo politinei intrigai, netrukus turėjo ir čia skaudžiai apsivilti. Liepos 3 d. dr. Greefe, įsitikinęs, kad jokia intriga nepadės laik. Lietuvos vyriausybę išsklaidyti, gen. Raštikiui pagrąsino jėga ir, trenkdamas kumščiu į stalą, pareikalavo, kad laik. Lietuvos vyriausybė pati išsiskirstytų, nes jai sulikviduoti vokiečiai turį pakankamai priemonių. I tai gen. Raštikis taip pat atsakė kumščio trenkimu pridurdamas, kad jis nėra linkęs pasidaryti tautos išdaviku ir dėl to šitokiems uždaviams save laiko netinkamu.

Tačiau vokiečiai nesiryžo jėgos pavartoti nei prieš patį gen. Raštikį, nei prieš visą Lietuvos vyriausybę. Kilusi įtampa užsitęsė.

Liepos 12 d. vokiečiai per savo atstovus laik. Lietuvos vyriausybę dar kartą bandė įtikinti, kad vyriausybė turi likviduotis pati, vengdama bet kokių likvidavimo aktų. Šį kartą iš vokiečių pusės pasikalbėjimą vedė dr. Kleist iš NSDAP Dienststelle von Ribbentrop. Lietuvos vyriausybei atstovavo ministerio pirmininko pavaduotojas prof. J. Ambrazevičius ir prof. Z. Ivinskis. Tačiau ir šis pasikalbėjimas liko be vokiečiams pageidaujamų pasekmių.

Nušalinimo aktas

Nepavykus Lietuvos vyriausybės priversti grasinimais, vokiečiai nusprendė Lietuvai primesti savo okupacinę valdžią ir tokiu būdu nušalinti Lietuvos vyriausybę.

Liepos 30 d. buvo paskelbtas Reicho komisaro rytų kraštui atsišaukimas į lietuvius, iš kurio matyti, kad visą krašto valdymą Lietuvoje perima vokiečių civilinė valdžia. To atsišaukimo tekstas čia pridedamas (žiūr. priedą 1).

Lietuvai paskirto generalinio komisaro von Renteln pasakytoje kalboje į Lietuvos ministerių tarybą, tarp kita ko, sakoma: "Po civilinės valdžios įvedimo jūsų darbas kaipo ministerių turi būti laikomas baigtas. Galutinį šio krašto santykių sutvarkymą Fuehreris pasiliko iki karo pabaigos" (žiūr. priedą 2).

Po to Lietuvos vyriausybės veikimas, savaime suprantama, pasidarė ne tik praktiškai, bet ir formaliai nebeįmanomas. Tad laikinoji Lietuvos vyriausybė išsilaikė nuo birželio 23 dienos, kada ji sukilimo buvo paskelbta, iki rugpiūčio 5 dienos, kada ji prieš jos pačios valią buvo priversta savo veikimą sustabdyti. Taigi ji veikė maždaug pusantro mėnesio.

Kokiomis sąlygomis teko veikti laik. Lietuvos vyriausybei ir ką ji yra nuveikusi, matyti iš jos š.m. rugpiūčio 5 dienos protokolo, kurio esmingesnės ištraukos čia pridedamos (žiūr. priedą 3).

Reaguodama į vok. okupacinės valdžios įvedimą, laik. Lietuvos vyriausybė rugpiūčio 5 d. vokiečių generaliniam komisarui von Rentelnui įteikė atitinkamą memorandumą, kuriame išdėstoma jos pažiūra į Lietuvos padėtį tarptautinės teisės požiūriu, išryškinta lietuvių tautos teisė laisvai ir savarankiškai gyventi, nusakytos visos tos aplinkybės, kuriomis Lietuvos vyriausybė susidarė, kokių ji dėjo pastangų norėdama susilaukti Reicho pripažinimo ir pareikštas pakartotinis apgailestavimas dėl to, kad Reicho vyriausybė nesiteikė pripažinti atsistačiusios Lietuvos suverenumo teisių ir nepanoro skaitytis su ta politine tikrove, kuri Lietuvoje susidarė įvykus tautos sukilimui. Šio istoriškai, politškai ir teisiškai svarbaus dokumento tekstas pridedamas beveik ištisai, išskyrus kelias neesmines vietas, kurios apleidžiamos dėl vietos taupumo(žiūr. priedą 4).

Nors memorandumą skaitant jausti stiprių išsireiškimų taupumas, tačiau, visumoje paėmus, jis yra tikras protestas prieš naują Lietuvos okupaciją, kurią šį kartą Lietuvoje įvedė Vokietija.

(Bus daugiau)

GYVENIMAS - DIRBTI SAVIESIEMS

Lietuvybės išlaikymas, Bendruomenė, politinė veikla

VYT. ALSEIKA, mūsų spec. koresp. New Yorke

Ryšium su prel. J. Balkūno kunigystės 45 metų sukaktimi, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas per New Yorko "Laisvės Žiburio" valandą nurodė į pilnutinio žmogaus paskirtį. Pilnutinis žmogus, — tai asmuo, kuris ne tik sugeba savo profesijoje atlikti pačią geriausią paskirtį, kokią jam Dievas ir jis pats yra pasirinkęs, bet ir pakilti virš savo profesijos, įsijungti į humanitarinį, politinį bei visuomeninį darbą ir ten sugebėti atlikti svarbius darbus.

Prel. Balkūnas — kaip tik tiks pilnutinis žmogus. Jis pirmoje eilėje yra klebonas. Tačiau jis ir visuomenininkas, politikas, filantropas, šalpos darbininkas. Svarbiausia — visose šakose jis pasireiškia kaip pozityvios veiklos žmogus.

Sukaktuvininkas, kaip jau šiose skiltyse buvo nurodyta, yra ne tik klebonas, bet ir lietuvis, lietuviškų gėrybių kūrėjas. Nors tik apie 10 metų jaunystėje buvęs Lietuvoje, bet visą laisvą nuo pagrindinio laiko dalį skiria lietuvių organizacijoms, lietuvybei, jos išlaikymui šiame krašte.

Nuvyko Lietuvon, pamilo lietuvius

Sukakties proga "Draugo" bendradarbis prelato paklausė:

— Jūsų nuopelnai, prelate, tikrai neeiliniai ir juos iškėlė per radiją Vliko pirm. dr. Valiūnas. Kuo paaiškinti, kad Tamsta, JAV gimęs, taip nuoširdžiai ir atkakliai dirbate lietuvybei.

— Aš buvau laimingas, — atsakė Balkūnas, — kai 10 metų amžiaus, tėvų nuvežtas Lietuvon, pamačiau savo tėvų gražiąją šalį. Pamilau lietuvius, jų kraštą, jų vargus, pamačiau atgimstančią Lietuvą karo metu. Vargau su jos žmonėmis ir, kai 1922 m. grįžau Amerikon, turėjau ką gero pasakyti amerikiečiams. Čia pastebėjau, kad dar daug lietuvių nebuvo įsisąmoninę tautybėje ir koks didelis buvo ištautimo pavojus.

Todėl ir pasiryžau savo gyvenimą praleisti, tarnaujant savo žmonėms ne tik tikybinėje, bet ir tautinėje srityje.

Lietuvių ateitis JAV-se

— Tamstos nuomone, ar JAV lietuvybės išlaikymui pakankamai dirbama? Kaip žiūrite į jos ateitį?

— Lietuvių ateičiai šiame krašte neskiriu didelių vilčių, nes jau trečioji lietuvių karta užmiršta savo lietuviškumą arba nekalba savo kalba. Tiesa, Amerikos lietuviai jaučiasi esą lietuviai, didžiuojasi savo tautybe, bet, nemokėdami kalbos ir daugiau dirbdami su kitataučiais, užmiršta savuosius arba atitolsta nuo savojo gyvenimo.

Taip per tuos 45 metus matau: pirmieji 10 - 15 metų buvo stipriai lietuviški, per kitus 10 metų lietuvybė jau silpnėjo. Vis dėlto po antrojo pasaulinio karo į JAV atvykus naujųjų ateivių bangai, atgijo lietuviškas jausmas, aplamai, lietuvybė Amerikoje. Kaip ilgai tęsis tas atgijimas, priklausys nuo mūsų vieningumo, nuo susiorganizavimo.

Už stiprią JAV Bendruomenę

Paklaustas nuomonės apie lietuvių bendruomenę, prel. Balkūnas prisiminė tuos ketverius metus nuo 1951, kai jis yra buvęs LOK'o pirmininku, kada buvo ruošiami Bendruomenės įstatai. Anuomet, jis teigia, daug kliūčių teko patirti, daug apatijos, abejingumo pastebėti ir iš kai kurių amerikiečių lietuvių.

Reikėjo kantriai kovoti ir kantriai vienyti visus, kviesti į talką net ir kai kuriuos naujuosius ateivius, kurie gal ir netikėjo bendruomene.

Tačiau šiandien džiugu, kad Bendruomenė stiprėja, susiorganizavusi, kad jau, štai, turime iš eilės šeštąją tarybą.

— Grįžau, — pasakoja prel. Balkūnas, — į Bendruomenės veiklą po kelerių metų tik dėl to, kad pamačiau, jog mes visi turime prisidėti prie tos veiklos. Mūsų ateitis būtų labai liūdna, jeigu nebūtume susiorganizavę į stiprią bendruomenę. Kadangi ji dabar stipri ar, tiksliau sakant, mes stiprūs toje bendruomenėje, todėl turiu daug vilčių, kad lietuvybė JAV-se galės išsilaikyti dar keletą dešimtmečių, gal ir ilgiau.

Benedruomenė ir politinė sritis

Prel. J. Balkūnas savo kunigystės 45 metų sukakties proga ryšium su jo pritarimu Bendruomenei ir jos veiklai ("Aš — Bendruomenės šalininkas") buvo paklaustas dėl Bendruomenės veiklos ne tik kultūros, bet ir politinėj srity.

Prel. Balkūnas teigia:

— Bendruomenei turėtų rūpėti Lietuvos laisvinimas, ir toje politinėje srity ji turėtų dirbti ranka rankon su ALTa, tačiau nieku būdu šios organizacijos nepanaikinant. Tas pats liečia ir Vliką, juo labiau, kai Vlikas turi tautos mandatą ir jį jis turi tęsti. Pagaliau, iš kur Vliko visa politika kyla, jei ne iš bendruomenės? Vliko žmonės, — tai juk tie patys nuoširdūs bendruomenininkai.

Pasak prel. Balkūno, svarbu tik forma, kuri būtina rasti Bendruomenei dirbant politinėje srityje ir bendradarbiaujant su ALTa ir su Vliku. Jis priminė, kad dar 1951 m. ir vėliau, kai buvo paruošti pirmieji Bendruomenės — LOK'o įstatai, dar anuomet buvo pažymėta, jog į Lietuvos laisvinimo veiksmus turi jungtis kiekvienas lietuvis. Taigi kiekvienas Bendruomenės narys turi prisidėti savo įnašu. Tai yra buvę įstatuose, — sako J. Balkūnas, — tad ir manau, kad politinio darbo vengti negalima, tik kartoju — reikia rasti tinkamą formą.

Prel. Balkūnas dar papasakojo apie lietuviškas parapijas, priminė dar ir kitas praeities veiklos akimirkas.

PROGA PASIŽYMĖTI

Miami veikiantis audrų centras pradėjo gauti daug laiškų iš moterų, kurios siūlo savo vardais pavadinti audras. Šis centras į moterų norą atkreipė dėmesį ir gautus laiškus alfabeto tvarka sužymi sąraše. Ši tradicija audras pavadinti moteriškais vardais neįžeidžia, bet moteris pagerbia. Per antrą pasaulinį karą Amerikos kareiviai, kurie plaukiojo Pacifike, kilusias audras pavadindavo savo motinų vardais jas įamžinti galybėje.

Omahos lietuvių choras "Rambynas" su savo vadovu muz. Bronium Jonušu

DAINUOJANTIS OMAHOS "RAMBYNAS"

JURGIS JANUŠAITIS

Omahos lietuviai savo pasididžiavimu laiko lietuvių chorą "Rambyną", kuriame sutinkame daug jaunų, vidutinio ir vyresniojo amžiaus dainininkių ir dainininkų.

Į Omahą nauja lietuviška daina atkilo po antrojo pasaulinio karo atvykstant būriui lietuvių. Pradžioje chorui vadovavo T. Kinselienė, vėliau muzikas Mečys Leškevičius.

Naujieji ateiviai su giesme pirmą kartą pasirodė Šv. Antano bažnyčioje 1949 m. liepos mėn., o tų pačių metų lapkričio 20 choras pirmą kartą pasirodė dr. Vinco Kudirkos minėjime.

Kartu veikė ir tautinių šokių būrelis, kuris 1951 m. susijungė

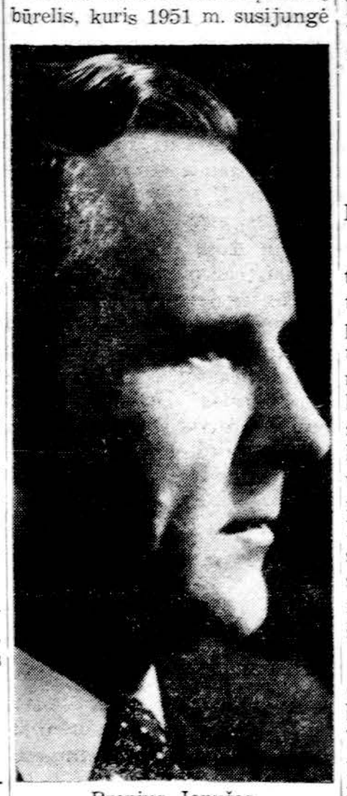

Bronius Jonušas

su choru ir pasivadino ansambliu.

Omahoje sėkmingai veikė ir scenos mėgėjų būrelis. Nutarta visas menines pajėgas sujungti į vieną vienetą. Įsijungus į ansamblį scenos mėgėjų būreliui, šis persiorganizavęs vienetas pavadintas Omahos lietuvių ansambliu. Penkmečiui praėjus, ansamblis praturtino savo repertuarą dainomis, giesmėmis ir kitomis meno šakomis 1954 m. atliko meninę programą Omahos miesto 100 metų sukakties minėjime.

1959 m. vasario mėn. amžinybėn iškeliavo ilgesnį laiką ansambliui vadovavęs dirigentas Mečys Leškys - Leškevičius. Chorui vadovauti buvo pakviestas muz. Bronius Jonušas, kuriam vadovaujant 1967 m. choras pasivadino "Rambyno" vardu. Šiam chorui jau dvylika metų sėkmingai vadovauja muz. Bronius Jonušas, chorą išauginęs iki 65 choristų.

"Rambynas" gražiai reprezentuoja lietuvius ir amerikiečių tarpe. Choras daug kartų atliko programas televizijoje, dalyvavo koncertuose lietuviams ir amerikiečiams, lankėsi kitose lietuvių kolonijose. Omahos choras dalyvavo visose JAV ir Kanados lietuvių ruoštose dainų šventėse.

Ir šiuo metu choras intensyviai dirba, besiruošdamas ketvirtajai dainų šventei. "Rambyno" choro dirigentas muz. Br. Jonušas yra pakviestas dainų šventėje diriguoti jungtiniam chorui.

Muziką Bronių Jonušą pažįstame iš gražių jo maršų ir muzikinio gyvenimo. Taip pat jis neatsisako savo pinigine auka paremti mūsų kultūrinio gyvenimo užmojus ir stambia auka yra parėmęs trečiąją tautinių šokių šventę.

Linkėtina, kad "Rambyne" dar ilgus metus skambėtų lietuviška daina ir giesmė, Omahos lietuviams būdama šviesus pragiedrulis.

"Rambyno" veikla nuolat sielojasi, be dirigento, ir valdyba: pirm. Ben. C. Sulskis, nariai — A. Retikis, J. Kartanas, G. Paškevičienė ir K. Kartanienė.

Aukos laisvės reikalui

LIETUVIAI,

Prieš 30 metų birželyje lietuvių tautą nusiaubė pirmoji masinė ištrėmimų banga, sovietinio okupanto įvykdyta. Po keletos dienų, tik įsiliepsnojus vokiečių-rusų karui, lietuviai gerai organizuotu sukilimu ir Laikinosios vyriausybės sudarymu įrodė visam pasauliui, kad Lietuvos nepriklausomybė yra visos lietuvių tautos nepakeičiamas siekimas. Naujam okupantui Laikinosios vyriausybės veiklą užslopinus, laisvės kovos priekyje stojo Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas ir jis iki šiol šiai kovai vadovauja.

Kiekvieno lietuvio ar organizacijos talka Lietuvos laisvinimo baruose yra svarbi ir reikalinga. Tačiau VLIKAS užima ypatingą padėtį ir atlieka daugybę išskirtinių labai konkrečių uždavinių. Greta plačiašakių informacijos darbų (radijo programos Lietuvai, Eltos biuleteniai septyniomis kalbomis, įvairūs kiti leidiniai), Vlikui tenka labai svarbus laisvinimo darbo derinimo ir santykių su svetimomis institucijomis bei įstaigomis palaikymo uždavinys, kelionės į tolimus kraštus ir t.t.

Vliko darbus lietuviai iki šiol uoliai remia asmeniškai ir per organizacijas. Tautos Fondas yra Vliko lėšų telkėjas ir saugotojas. Visuomenei yra gerai žinoma, kokiu taupumu Vlikas ir Tautos Fondas naudoja jos įnašus ir aukas. Tačiau, Vliko darbams plintant, jų sėkmingam įvykdymui reikia daugiau ir lėšų. Brazinskų bylos gynimas dar pareikalaus jų nemažai. *Tebus šis birželis Brazinskų gelbėjimo mėnuo.*

Šiais metais birželio mėnesį Tautos Fondas vykdo plataus masto lėšų telkimo vajų. Prisimindami heroiškas 1941 metų sukilėlių ir 1944 - 1952 metų partizanų gyvybės ir kraujo aukas, mes negalime nurimti, kol Lietuva vėl numes okupanto jungą. Visiems prieinamas įsijungimo į Lietuvos laisvinimo talką kelias yra auka Tautos Fondui.

Auka Tautos Fondui yra prasmingas birželio sukilimo herojų atminimo pagerbimas, nes ji įgalina Vliką tęsti jų pradėtą Lietuvos laisvės darbą.

Ačiū visiems Vliko darbus remiantiems!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Gegužės 23 d., Detroito Lietuvių namuose, ALB Lituanistinė mokykla, iškilmingu aktu užbaigė mokslo metus. Nuotraukoje ALB Detroito apylinkės švietimo vadovas M. Stonys sveikina abiturientus. Iš k. jd.: Rūta Dunčaitė, Viktorija Jankutė, Ginta Pečiūraitė, Aldona Ratnykaitė, Saulė Bajalytė, Rūta Žemaitytė, Regina Kizlauskaitė, Kristina Pikūnaitė, Vida Bartkutė. Lidija Majauskaitė ir Kristina Mičiūnaitė. Užpakalinėje eilėje: Jonas Marčišauskas (užstotas), Saulius Petrutis, Vytautas Keblys, Benius Palaikis, Darius Mičiūnas, Reimundas Čekauskas, Birutė Zubrickaitė ir Rūta Naumaitė. Nuotr. J. Gaižučio

KANADOS ŽINIOS

St. Catharines, Ont.

GARSIOSIOS JONINĖS BUS LIEPOS 3 DIENĄ

Kiekvienais metais skautų rėmėjai ruošia St. Catharinėje Jonines, norėdami paremti skautiškąją jaunimą. Kad jos labiau patiktų visuomenei, iš anksto joms ruošiamasi ir stengiamasi pateikti kuo geresnę programą, kiekvienais metais vis skirtingesnę ir įdomesnę, kad kartą į jas atsilankęs, noriai vyktų ir kitais metais. Čia keletą valandų praleidi tikrai jaukiai, atsigaivini dvasiškai, atitolsti nuo monotoniškos ir pilkos kasdienybės. Sutinki senus pažįstamus ir atrandi naujų. Būdamas ir svetimame krašte, patekęs į tokią lietuvišką aplinką, pasijunti lyg būtum Lietuvoje.

Šiemet Joninių rengėjai pateikia irgi įdomią programą, gal dar įdomesnę negu kitais metais. Čia turėsime progos išgirsti pagarsėjusią išeivijoj solistę G. Čapkauskienę. Ji, kaip žinome, yra dalyvavusi ir Chicagos Lietuvių operos "La Travieta" pastatyme, aplankiusi šio kontinento didžiąsias kolonijas ir savo gražiu balsu sužavėjusi ir padariusi gerą įspūdį. St. Catharines tautiečiai yra labai dėkingi mielai solistei, kad ji, nors ir būdama labai užimta, neatsisako užsukti ir į Niagaros pusiasalį.

Programos išpildyme taip pat dalyvaus ir Detroito tautinių šokių grupė "Šilainė", vadovaujama prityrusios ir gabios mokytojos G. Gobienės. Iš spaudos teko patirti, kad "Šilainė" yra gražiai užsirekomendavus. Daug kur Amerikoj yra dalyvavusi programoj ir sulaukusi gražaus įvertinimo. Į St. Catharines ši grupė atvyksta pirmą kartą.

Į programos išpildymą dar yra pakviesta ir pasižadėjusi dalyvauti ir St. Catharines tautinių šokių grupė, dar tik praeitą rudenį įsikūrusi ir jau spėjusi padaryti geroką pažangą. Ši grupė pasirodė St. Catharines tautų festivalyje ir labai gražiai buvo įvertinta kanadiečių žiūrovų. Jai vadovauja sumanūs vadovai — mokytojai St. Zubrickienė ir J. Bieliūnas. Taigi, programa tikrai įdomi ir verta ją pamatyti.

Joninės įvyks liepos 3 d. Merriton Community Centre Hall, Park Street. Salė erdvi. Patogus privažiavimas. Automobiliams pastatyti vietos daug. Jau iš anksto apsispręskime vykti į Jonines. Atvykę nesigailėsime. Ne tik jaukiai praleisime laiką, bet tuo pačiu ir paremsime mūsų skautiškąjį jaunimą, kurs apšviesdavęs kilniais idealais Dievui, tėvynei ir artimui, žygiuoja mūsų lietuvybės avangarde. Tad iki pasimatymo St. Catharines Joninėse.

Koresp.

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! **Kas šeštadienį, nuo** 5 iki 6 val. p. p., iš **WEVD Stoties,** New Yorke (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokubas J. Stukas
1467 Force Drive,
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmad., 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

EXPERT BODY WORK

PROGRESS-PAŽANGA
COLLISION EXPERTS
A. & J. STANEVIČIUS
(Fender) Pilnas Pataisymas.
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

TREJOS DEVYNERIOS

Esame išimtini šių nuostabių gydomųjų žolių platintojai. $3.00 ir persiuntimas 75 ct. Siunčiame ir C.O.D. Mūsų vaistinėje gaunama: sėmenys, Apyniai, Kadugių uogos, Ramunėliai, Kačvuogės, valerijono šaknys ir daugybė kitų gyd. žolių.

J. & J. PHARMACY
2557 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629
TELEF. — PRospect 6 - 4363

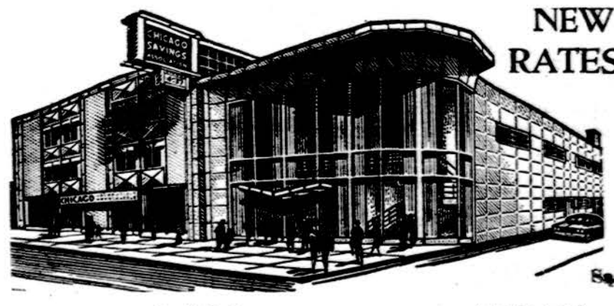

NEW RATES

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED

Sąskaitos apdraustos iki $20,000.

6% PER ANNUM OF $5000.00 OR MORE ON CERTIFICATES
2 Year Maturity

5¾% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF $1000.00
One Year Maturity

5¼% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF $1000.00 OR MORE
6 Month Maturity

5¼% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE PASSBOOK ACCOUNTS
$100.00 Minimum

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings & Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr., Chairman of the Board — MRS. PHIL. PAKEL, Pres.

6245 SO. WESTERN AVE. — TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M Tues. 9 to 4 Thurs and Friday 9 to 8 Sat 9 to 12:30

DETROITO ŽINIOS

DETROITAS TURĖS DIDINGĄ KULTŪROS CENTRĄ

Energingo vadovaujančių asmenų darbo pasekmės

VL. SELENIS

I

Trijų metų didelio ryžto, atkaklios kovos ir įtempto darbo rezultatai labai aiškus: Detroitas netrukus turės ne tik naują bažnyčia, bet ir didingus rūmus kultūros centrui. Tai nuopelnas Dievo Apvaizdos parapijos vadovaujančių asmenų, kurie, nepaisant įvairių nesėkmių ir kliūčių, su dideliu entuziazmu šalino kliūtį po kliūties iki galutinio laimėjimo.

Parapija jau trečią kartą keliama į naują vietą.

Dievo Apvaizdos parapija, kuri neseniai užleido vietą greitkelio statybai ir nugriauta, pergyvena ne pirmą perkėlimą. Dievo Apvaizdos parapija buvo perkelta, kai Šv. Jurgio parapija buvo atiduota besiveržiantiems spalvotiesiems lietuvių gyvenamą rajoną. Vėliau ji taip pat nugriauta greitkelio naudai. Šv. Jurgio parapija buvo įsteigta 1908 metais iš didelė jos bažnyčia buvo pastatyta 1916 metais.

Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčia buvo pažventinta naujiesiems ateiviams keliantis per Atlantą — 1949 metais. Gana trumpas toje vietoje parapijos amžius — vos apie 20 metų. Naujas greitkelis — nauji rūpesčiai.

Kova dėl tautinės parapijos padėties

Lietuvių veikla šioje parapijoje nebuvo gyva, nesant lietuvio kunigo gerai mokančio lietuvių kalbos, Dievo žodis lietuviškai buvo išnykęs. Į parapiją įsirašydavo vis daugiau svetimtaušių. Naujai padėčiai dėl bažnyčios nugriovimo susdarius, energingi parapiečiai nutarė progą išnaudoti ir įkurti parapijos bažnyčią naujoje vietoje su kultūros centro pastatu.

Įsisteigęs naujai parapijai statyti (nes tuo metu parapijos tarybos dar nebuvo), vadovaujamas Antano Dainiaus, tuoj susidūrė su nenumatytais sunkumais — arkivyskupija nori panaikinti iki šiol turėtą tautinės parapijos padėtį (statusą). Tai pakėlė ant kojų ne tik tos parapijos lietuvius parapiečius, bet ir visą Detroito lietuviškąją visuomenę. Lietuviai griežtai pasipriešino teritorinės parapijos įvedimui ir tautinės parapijos padėties panaikinimui.

Buvo veikaima į arkivyskupijos įstaigų sluoksnius, kad lietuviai turi teisę į tautinę parapiją ir į pinigus, kurie gauti iš valdžios už Dievo Apvaizdos parapijos nekilnojanti turtą. Pradinis kapitalas bažnyčiai, klebonijai ir kultūros centrui statyti susidarė arti 600,000 dol. Tai parapijos santaupos (arkivyskupijoje) ir už nugriautus pastatus.

Vyskupas Th. J. Gumbleton parapiečių susirinkime

Lietuviams kietai laikantis nusistatymo išlaikyti tautinės parapijos padėtį, arkivysk. J. Dearden į parapiečių susirinkimą atsiuntė vysk. Th. J. Gumbleton, kad jis prikalbėtų ir įtikintų parapiečius atsisakyti tautinės parapijos ir su tiktų su teritorinės parapijos padėtimi. Toks susirinkimas įvyko 1968 m. gruodžio 3 d. Tai reikia laikyti labai svarbiu susirinkimu Dievo Apvaizdos parapijos istorijoje.

Šis, toks svarbus ir garbingas svečias, labai ramios, švelnios kalbos, su dvasiškiui įprastu mandagumu, atrodo, labai ir nesistengė atkalbėti lietuvius visiškai atsisakant nuo tautinės parapijos, bet daugiau ieškojo kompromisinės padėties.

Jo samprotavimas buvo maždaug toks: lietuviai sutikdami su teritorine parapija turėtų ten savo kunigą, tam tikrą skaičių pamaldų lietuviškai, o kas svarbiausia, finansinė našta ir atsakomybė būtų kur kas lengvesnė.

Vysk. Th. J. Gumbleton nupasakojo apie kitų tautinių parapijų nykimą, daugiau liesdamas pietų Europos tautybes, k.a. italus, maltiečius. Jis paminėjo visą eilę tokių tautinių parapijų kurios jau sunyko arba baigia savo dienas.

Vyskupui buvo atsakyta, kad iš tų vietų pabėgo ne tik tautinių parapijų tikintieji,bet ir amerikiečiai (A. Dainius).Mūsų padėtis kitokia, neatvažiavome geresnės duonos ar pažadėto krašto ieškoti, bet kad kitokio pasirinkimo neturėjome(V. Černiauskienė

Taip pat lietuviai savo reikalavimų nenorėjo susieti su laiku ar ateitimi — kiek ilgai lietuviai savo finansais galės tautinę parapiją išlaikyti. Jei tik 20 metų išlaikytumėm tautinę parapiją, tai būtų vistiek tikslas atsiektas (dr. K. Keblys). Katalikų bažnyčia per daug rūpinasi mater aline (komercine), bet ne moraline bažnyčios dalimi (dr. Leonas Bajorūnas). A. Zaparackas paklausė, ar galima galvoti apie šios grupės mirtį, kuri yra išleidusi 35 tomų enciklopediją, išlaiko operą, leidžia dienraščius, išlaiko šeštadienines mokyklas.

A. Dainius pranešė jog šio susirinkimo metu parapijai priklauso 400 lietuvių ir 270 svetimtaučių šeimų. Per du mėnesius prisirašė 92 naujos lietuvių šeimos.

Lietuviai įtikino vyskupą

Šiam korespondentui tada sekant šį daugiau kaip prieš 3 m. įvykusį susirinkimą, atrodė, jog vyskupas Bumbleton neatvyko kokio nors arkivyskupo sprendimo padiktuoti, bet tik įtikinti lietuvius ir kas dar galima išsiderėti. Įvyko atvirkščiai — ne vyskupas įtikino lietuvius, bet lietuviai vyskupą. Jei iki šiol jis žinojo lietuvius, šiame susirinkime (ir po jo privačiuose pasikalbėjimuose) gerai susipažino. Ne mažo įspūdžio, be abejo, padarė mūsų jaunesnioji karta, jaunos šeimos: mandagūs, bet karingi.

Vyskupas nors ir žinojo kokie bus rezultatai, bet leido parapiečiams balsuoti. Vienbalsiai visi pasisakė už tautinę parapiją. Po šio balsavimo vysk. Gumbleton pasakė: "Jūs savo tautinę parapiją turite" ir pažadėjo atitinkamai painformuoti arkivyskupą J. Dearden. (plačiau žiūr. "Draugo" 1968. XII. 19 d. ir 1969. I. 2 d. mano straipsniuose "Dialogas tautinės parapijos perkėlimo reikalu").

Ir arkivyskupas nusileido

Vyskupas Bumbleton lietuvių nusistatymą tautinės parapijos klausimu atrodo referavo ne tik objektyviai, bet ir labai palankiai. Nes jau sausio 30 d. statybos komisijos posėdyje klebonas kun. M. Kundrotas pranešė, kad gautas teigiamas atsakymas iš arkivyskupo J. Dearden. Ten sakoma, kad paliekama tautinės parapijos padėtis.

Taip pat laiške sakoma, kad už savikainą perleidžiamas 10 akrų plotas naujos parapijos statybos reikalams. Finansinėje dalyje sakoma, kad parapija ne tik gaus visus parapijai priklausomus pinigus, bet dar siūloma paskola labai palankiomis sąlygomis.

Už minėtą žemės plotą prie 9 mylios ir Beech Daily (Southfielde) buvo tikrai sumokėta nepapratai žema kaina —38,000 dol. (žiūr. 1969.II.6d. Drauge "Arkivyskupas J. Dearden atsako lietuviams).

Po šio laimėjimo, parapijos veikėjai per praėjusius trejus metus ne tik daug įdėjo darbo, pastangų ir energijos, bet turėjo pakelti ne vieną sunkų bandymą.

(B. d.)

LB Detroito lituanistinės mokyklos mokiniai sėkmingai baigė mokslo metus. Viduryje mokyklos vedėjas mok. Kostas Jurgutis ir jo pad. mok. Pranas Zaranka. Nuotr. K. Sragausko

VEIKLI VISUOMENININKĖ

Viktorija Dambrauskas - Švelniūtė 1924 m. atvyko iš Skotijos į Rrand Rapids, po poros metų atvyko į Detroitą ir tuoj įsirašė Šv. Antano parapijon ir iki šiol tebėra narė. Įstojo L. Vyčių 102 kp. ir Vyčių choran, turėdama gražų balsą net solo giedodavo bažnyčioje ir parengimuose. Taip pat vaidino įvairiuose veikaluose. dirbo įvairiose komisijose, ėjo keletą metų L. Vyčių 102 kp. nutarimų raštininkės pareigose. Gimusi Skotijoj, bet gerai moka lietuvių kalbą. Susituokusi su Frank Dambrausku, gražiai išaugino du sūnus ir dukrą.

Viktorija turėjo Vickys Flower krautuvę, kur sėkmingai patarnaudavo lietuviams. Mirus a. a. Marijai Boris, Viktorija užėmė pirmininkės vietą ir su didele energija dirbo Altoriaus draugijoj.

Birželio 24 d. Viktorija išvyksta į Skotiją aplankyti sesers ir kitų giminių. Rugpiūčio mėnesį grįžta į Detroitą, po to vyks į Spoken, Wash. aplankyti sūnų, kuris tarnauja armijoj.

Viktorija jau pardavė gėlių krautuvę ir su vyru išeis į pensiją. Kiek sveikata leis darbuosis organizacijose. M.

ŽVILGSNIS Į "ŠILAINĘ"

Gegužės 21 d. "Dtroit News" dienraštyje buvo aprašyta "Šilainė" ir šokėjų nuotrauka dominavo visą puslapį. Dienraščio fotografas Theodore J. Gladwell, susižavėjęs "Šilainės" tautinių rūbų spalvingumu ir grakščiais šokiais, su entužiazmu pareiškė vadovei G. Gobienei, kad mielai norėtų nufotografuoti "Šilainę", kai šoks viešam pasirodyme.

"Detroit News" yra labai didelio tiražo, todėl daugybė žmonių turėjo progos pasigrožėti "Šilaine" ir geriau pažinti mūsų tautinių šokių istoriją. Čia duodu santrauką News Special Writer Sandra Armbruster gražiai parašyto straipsnio! "Jaunieji šokėjai vertina savo paveldėjimą":

Jaunos merginos grakščiai nusilenkia, išplėsdamos sparnus kaštoninių, mėlynų ir geltonų margaspalvių sijonų. Šokėjų poros artėja besisukdamos akordeono muzikos taktu.

Staiga nuaidi švilpuko garsas, sustabdydamas muziką ir šokėjų gaivalingą sūkurį. Jau nebematai tradicinio lietuvių sveikinimo šokio ir supranti, kad tai tautinių šokių repeticija, vadovaujama p. Galinos Gobienės.

G. Gobienė gyvena Detroito priemesty Dearborne ir jau 22m. kaip aukoja savo brangų laiką mokindama jaunimą lietuvių tautinių šokių kultūros. Ji buvusi profesinali gimnastikos mokytoja Lietuvoje ir Vokietijoje; atvyko į Ameriką 1949 m. Detroito lietuviai prirašė, kad ji sudarytų pirmą tautinių šokių grupę. Trijų vaiandų repeticijos kas savaitę paruošė šokėjus daugybei pasirodymų, tarp kurių buvo ir du kvietimai į Michigano gubernatoriaus inauguracijos balius.

Tautiniai šokiai yra dalis Lietuvos kultūros, pagal p. Gobienę, kurios liekna figūra ir grakštūs jūdesiai liudija jos talentus. "Mes visuomet šokom Lietuvoj. Dainos ir šokiai yra tautinis menas," ji aiškino.

"Daugumas šokių yra kilę iš religinių apeigų iš prieškrikščioniškų laikų. Tais laikais lietuviai garbino gamtą — saulę ir perkūną.

"Mes esam romantiški žmonės ir mūsų šokiai yra gamtos šokiai, nes mūsų šalies dvasia amžinai gyvena gamtoje."

G. Gobienė moko ir tradicinių "courting" piršlybų ir vestuvių šokių. Ji moko dvi klases Lietuvių namuose Detroite. Jaunoji grupė sudaryta iš mokinių 9—11 skyriaus ir tik šiemet pradėjo mokytis, lietuvių kilmės tėvų pageidavimu. Vyresniąją grupę sudaro universiteto studentai.

"Aš tikiu primenybę vyresniesiems šokėjams, nes jie geriau supranta ir moka perduoti šokio tikrą sielą ir reikšmę," sakė G. Gobienė.

"Nustebtum sužinojus kaip jaunimas mėgsta šokti lietuvių tautinius šokius. Jie domisi ir didžiuojasi šokiais, teigdami, kad gali būti gerais lietuviais ir tuo pačiu būti gerais, ištikimais Amerikos piliečiais.

Domėtis lietuvių menu ir kultūra pradeda namuose, kur tėvai kalba su vaikais lietuviškai ir skatina vaikus domėtis ir pažinti savo tėvų žemę. Ypatingai dvejuose lietuvių šeštadieninėse mokyklose Detroite jaunimas susipažįsta su Lietuvos istorija, geografija ir liaudies menu.

G. Gobienė yra išmokiusi virš 250 jaunų lietuvių pamilti ir vertinti tautinius šokius.

Karolė Veselkaitė

STOVYKLOS

Skaučių seserija ruošia "Rakas" stovyklavietėje, Custer, Mich. Gintaro mokyklos vienos savaitės stovyklą. Registruotis iki š. m. birželio 15 d. adresu: L. Kiliulienė, 51 Torrey str., Dorchester, Mass. 02124.

Skautės, nuo 15 m. amžiaus, turinčios I patyrimo laipsnį, kviečiamos dalyvauti. Išimtinais atvejais, su tuntininkės pritarimu, gali stovyklauti ir jaunesnės. Registracijos mokestis 10 dol., stovyklos mokestis 30 dol.

Romuvos stovykla Kanadoje prasidės liepos 17 d. Registruotis iki liepos mėn. 1 d. pas tunto adj. Aidą Arlauskaitę, tel. (1) 642-1256.

Prašomi tėveliai sudaryti sąlygas savo dukroms pastovyklauti, išgyventi skautiškas nuotaikas, pamatyti tikrąjį gamtos grožį. Visur laukiama Jūsų nuoširdaus pritarimo.

Gabijos skaučių tuntas

GABI LIETUVAITĖ

Regina Sližytė baigė gimnaziją kaip "Golden honor" studentė ir priimta į "National Honor Society". Priimta į Wayne State universitetą ir jau šios vasaros semestre studijuos biologiją.

Regina yra baigusi lituanistinę mokyklą, priklauso skaučių "Gabijos" tuntui, keturi metai kaip akomponuopa pianinu jaunimo chorui ir dainuoja studentų ansamblyje.

Regina pianiną studijuoja jau dvylika metų be pertraukos. Ilgesnį laiką studijavo Detroito Muzikos konservatorijoje pas instruktorę Miss Majory Card, pas kurią ir dabar studijas tęsia. Yra davusi piano rečitalius lietuviams ir amerikiečiams.

Regina yra detroitiečių Natalijos ir muz. Stasio Sližių duktė.

MOTERŲ ŠAULIŲ DIENA

Ketvirtadienį birželio 17-tą šaulių stovykloje Dainavoje — įvyks Moterų šaulių diena.

Programoje: vėliavų pakėlimas, iškilmingoje dienos dalyje — sesių prisistatymas ir sveikinimai, St. Rūkienės knygos "Grįžimas į laisvę" pristatymas — š. Stefanija Kaunelienė, š. kun. Viktoro Kriščiunevičiaus paskaita, įvairių praktiškų darbelių pasimokymas ir artimesnis sesių susipažinimas. Vakare — vėliavų nuleidimas ir linksma šauliška vakaronė, kurią praves š. Danutė Petronienė.

Kviečiame seses šaules ir visus moterų šaulių veikla besidominčius mūsų dienos programoje dalyvauti.

Kunigunda Kodatienė
Moterų šaulių vadovė

JAUNIMO ŽINIOS

— *Jaunimo karnavalas.* Lietuvių jaunimo informacijos centro ruošiamas karnavalas Detroite sustos birželio 25 ir 26 d. Karnavale dalyvauja jaunimas iš visos Amerikos ir Kanados. Detroite karnavalo dalyviams bus parodytos žymesnės vietos. Birželio 27 d., penktadienio vakare, šokiai jaunimui Lietuvių namuose. Studentams užsimokėjusiems sąjungos mokestį bus papigintas įėjimas į šokius.

— *Vilkiukų stovykla* įvyks birželio 19 - 26 d. Dainavoje. Iki šiol užsirašė daugiau kaip 15 vilkiukų ir jaunų skautų. Tėveliai norintieji leisti vilkiukus į šią stovyklą turi pasiskubinti jų registraciją pas tuntininką Alfonsą Velavičių tel. 264-2937.

— *Tautinių šokių grupė "Šilainė"* pakviesta šokti birželio mėn. gale Michigan State Fairgrounds. Mokytoja ir vadovė Galina Gobienė svarsto šį pakvietimą ir sąlygas.

— *Jaunimo diena* šaulių kultūrinėje savaitėje birželio 19 d. (šeštadienį) Dainavoje iki pietų bus įdomios paskaitos. Po piet jaunų talentų pasirodymas. Vakare visiems, jaunimui ir suaugu-

(Nukelta į 6 psl.)

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos statybos komitetas su arch. A. Kereliu. Sėdi: kun. A. Babonas, arch. Al. Kerelis, kun. M. Kundrotas, A. Dainius, dr. A. Damušis; Stovi: Vikt. Veselka, A. Rugienius, Frank Zager ir Jos Chaps. Nuotr. K. Sragausko

Mirus a. a. John Pakel, Sr.

Chicago Savings and Loan Association,

6245 So. Western Avenue

birželio 10 dieną bus uždaryta.

1971 PLYMOUTH-CRICKET $1915.00

MŪSŲ SPECIALYBĖ PLYMOUTH - CHRYSLER STATION WAGON

"Važiuokite su savo vasarnamiu"

BALZEKAS MOTORS

PLYMOUTH — FURY — VALIANT — G T X ROADRUNNER — BARRACUDA — DUSTER

4030 Archer Avenue Tel. — VI 7-1515

BALIO SRUOGOS "RADVILA PERKŪNAS"

(Antroji laida)

Muzikalinė drama vaizduojanti Radvilų ir Katkų (Chodkevičių) santykius ir Lenkpusavio kovas 17 a. pradžioje. Dėl patriotinio ir aiškiai antirusiško turinio šis veikalas netilpo Balio Sruogos raštuose, išleistuose Lietuvoje. Išleido Terra, tiražas — 500 egz., 1970 m. Kaina — 4.00 dol.

Užsakymus siųskite

"DRAUGAS"

4545 West 63rd St., Chicago, Illinois 60629

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandas — Garažus deda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės

12737 Grandmont Rd., Detroit 27, Michigan — Tel. VE 8-4064

AMERIKOS LIETUVIŲ BALSAS

Radijo valanda

WQRS FM radio stotis, Banga 105.1 veikia sekmadieniais 8:00-9:00 val ryto.

Telef. — KE 79642

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIJO VALANDA

WMZK-FM Banga 98 mc

Pirmad. — Trečiad. — Penktad. nuo 8 iki 9 vakare

Vedėjas RALPH VALATKA

17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219 Tel. 537-5550

Arba Briedis Realty tel. 883-5244

"Aušros" mokyklos užbaigtuvės ir abiturientų išleistuvės. Iš kairės: Regina Juškaitė, Giedrė Sirutytė, jauniausias mokinys Jaunutis Zubrickas, mokyt. Stefa Kaunelienė, Petras Vasiliauskas, Juozas Račiukaitis. Stovi: Albertas Misiūnas, mokyt. Virginija Pranėnaitė, Vincas Tamošiūnas, mokyt. Eugenija Zubrickienė, Stasys Račiukaitis, Saulius Šimoliūnas, Bronė Vasiliauskienė ir Algirdas Vaitiekaitis.

Nuotr. Edvardo Vasiliausko

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 5 pusl.)

siems, Joninių laužas. Prie laužo programą atliks Windsoro mergaičių kvartetas, kurį sudaro Rūta Čerškutė, Nijolė Giedriūnaitė, Aldona Tautkevičiūtė ir Milda Pakauskaitė. Taip pat yra pakviestas Mindaugo draugovės skautų orkestras "Miško broliai". Programoje dalyvaus "Linksmieji broliai" — Linas Mikulionis, Kastytis Karvelis, Antanas Paškus ir Robertas Selenis. "Linksmieji broliai" pavaizduos dr. Aisopos kelionę į "Limpopo". Po laužo jaunimo šokiai.

— *Tautinės sąjungos skyriaus* valdyba parėmė studentų veiklą ir Detraito studentų skyriui įteikė 5 dolerius.

Rbt. Selenis

"AUŠROS" MOKYKLOS UŽBAIGTUVĖS

Didelė šventė įvyko Detroito lietuvių šeimoje šeštadienį Šv. Antano bažnyčioje ir Lietuvių namuose.

"Aušros" mokykla mokslo metus užbaigė birželio 5 d. 11 val. Šv. Antano bažnyčioje pamaldomis. Mokslo metų užbaigai pritaikintą, labai gražų pamokslą pasakė klebonas K. Simaitis. Visi bendrai atkalbėjo Marijos litaniją. Abiturientė Regina Juškaitė įspūdingai paskaitė specialiai mokslo metų užbaigtuvėms maldą. Bendrai jau visi mokiniai kalbėjo: Neapleisk Aukščiausias mūsų ir brangios tėvynės. Sugiedojo: Marija, Marija.

12 val. Lietuvių Namuose iškilmingas aktas. Scena gražiai papuošta. Mielas — šildantys jausmus plakatas: "Aušra" mūsų mokyklėlė mylima! Išmokom čia skaityti, rašyti — sava, gražia, sena, skambia lietuvių kalba,, ir pasijutom čia visi esą,— vaikai vienos — lietuviškos šeimos.

Scenos priešakyje susėdo abiturientai pasipuošę tautiniais rūbais: Regina Juškaitė, Giedrė Sirutytė, Petras Vasiliauskas ir J. Račiukaitis.

Iškilmės atidarė mokytoja Stefa Kaunelienė. Baigusieji talkinami mokyklos dainininkų išpildė trumpą montažą: — aš esu lietuvis. Vincas Žebraitis, 5-to, Rūta Misiūnaitė 7-to ir Edvardas Vasiliauskas 7-to skyriaus mokiniai po vieną posmą solo padainavo:

"O atsimenu namelį." Mokyklos choras padainavo visas metų bėgyje išmoktas dainas. Programa buvo priimta karštais plojimais.

Meninei programai pasibaigus, mokytoja Kaunelienė iškėlė rėmėjų reikšmę mokyklai ir į sceną iškvietė LSST sąjungos p-ką Vincą Tamošiūną, s. Algirdą Vaitiekaitį, kuris su skautų "Miško broliai" orkestru buvo nuolatiniai mokyklos pagelbininkai. Iškvietė didžiausią rūpesčių naštą pakėlusius tėvų komiteto narius, ižd. Stasį Račiukaitį, sekretorę Bronę Vasiliauskienę, p-ką Albertą Misiūną ir LB atstovą Saulių Šimoliūną. Pagerbtiems abiturientės prisegė po gėlę. Mokytoja Kaunelienė, apibūdindama kiekvieną abiturientą, įteikė diplomus mergaitėms ir berniukams savo asmenines dovanas, mergaitėms nuotraukoms rėmelius, berniukams trispalves su geležiniu vilku. Šaulys Tamošiūnas abiturientes ir visus mokinius apdovanojo vertingomis knygomis. Trys broliai Strakšiai gavo po kaklaraištį kuriuos dovanojo Jonas Šimkus. Regina Juškaitė, kaip jauniausia kuopos šaulė, gavo auksinį šaulių ženklą.

Po iškilmių 7-to skyriaus mokiniai tėvelių pagelbėti, abiturientus, tėvelius ir svečius vaišino pyragaičiais ir kava.

"Aušros" mokyklos mokytojų: Stefos Kaunelienės, Eugenijos Zubrickienės ir Virginijos Pranėnaitės didelis pasišventimas davė gražių vaisių. Mokykloje yra mišrių šeimų vaikučių su jais dabar jau galima susikalbėti lietuviškai, jie skaito ir bando rašyti.

Visi mokiniai labai mieli, draugiški, paslaugūs. Mūsų visų lietuvių viltys, jie išsilaikys gerais lietuviais ir bus priešakinėse gretose Lietuvos laisvės atgavime! Šventė baigta tautos himnu.

Š.

TRUMPAI

— *Šv. Antano parapijos auksinio jubiliejaus programa.* Šeštadienį, birželio 12 d. 5 val. vak., pamaldos už mirusius parapiečius. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys kun. Stasys Yla. Visi kviečiami šiose prasmingose pamaldose dalyvauti.

Sekmadienį birželio 13 d. 10:30 val., koncelebruotos mišios, kurias atnašaus ir pamokslą pasakys vysk. Vincentas Brizgys. Bus paskaitytas kardinolo J. Dearden laiškas. Vėliavų tarnybos su vėliavomis renkasi 20 min. prieš pamaldas.

Po pamaldų, 12:30 val., pietūs —banketas Lietuvių namuose. Vaikams, kurių tėvai dalyvaus bankete, bus užkandžiai atskirai apatinėje Lietuvių namų salėje. Pagrindinis kalbėtojas Vyt. Kutkus, banketo programą praves Vladas Selenis.

— *Banketo komisija*, kuriai vadovauja Vincas Ruseckas, posėdžiavo birželio 6 d. Buvo maloniai visi pradžiuginti, kad į Šv. Antano jubiliejinį banketą buvo jau užsirašę daugiau kaip 250 asmenų.

— *Jubiliejinis leidinys*, kuriame atsispindi Šv. Antano parapijos istorija, pasiekė Detroitą birželio 6 d. — parvežė Vyt. Kutkus parvažiuodamas iš Lietuvių fondo suvažiavimo. Leidinį kruopščiai paruošė ir suredagavo Stasys Gaidiauskas, gražiai išspausdino "Draugo" spaustuvė. Leidinys, apie 120 pusl., birželio 19 ir 20 d. bus dalinamas tiems, kurie turi bilietus į banketą arba parėmė paties leidinio išleidimą. Kiti gales nusipirkti.

— *Tautinio ir visuomeninio* auklėjimo kursai, kuriuos lankė 14 jaunuolių, mokslo metus baigė gegužės 22 d. Be nuolatinių dėstytojų, Jūratės Pečiūrienės ir dr. Kęstučio Keblio, įdomius pasikalbėjimus pravedė Nijolė Šlapelytė ir rašyt. Vyt. Alantas. Kursantai išleido leidinėlį "Šeši šeštadieniai".

— *Šv. Petro atlaidai* įvyks lietuviškų pamaldų metu birželio 27 d. Šv. Petro bažnyčioje. Pamaldų metu giedos parapijos choras vadovaujamas muz. St. Sližio.

— *Priešvestuvinis pobūvis.* Aldona Čiunkaitė ir dr. Raimondas Čerškus bus sutuokti liepos 10 d. Šv. Antano bažnyčioje. Ta proga Vita Memėnienė birželio 6d. savo brolio dr. Raimondo sužadėtinei Aldonai savo namuose surengė labai nuotaikingą priešvestuvinį pobūvį, kuriame dalyvavo apie 40 asm. Į pobūvį atvyko Aldonos seserys: Antanina Laniauskienė iš Clevelando ir Viktorija Burneikienė iš Chicagos. Dukrai suruoštame pobūvyje dalyvavo Bronė Čiunkienė, ir taip pat, jaunasis dr. Raimondas Čerškus. Ponios Aldonai įteikė dovanų, pobūvį pravedė Nijolė Šlapelytė.

— *Ruošiasi Dainų šventei.* Birželio 18 d. Chicagoje jaunimo centre įvyks visų Chicagos apylinkės mokyklų mokinių jungtinio choro generalinė repeticija su akordeonų orkestru. Iš Detroito į šią repeticiją vyks muz. Stasys Sližys ir diriguos 4 dainas, iš kurių viena jo paties kompozicija

— *Balfo 76 skyriaus valdyba* birželio 5 d. posėdžiavo pas skyriaus primininką Kazį Ražauską. Svarstytas rinkliavos pravedimo klausimas. Rinkliava vyksta kasmet spalių mėn. Šiame posėdyje dalyvavusi Balfo direktorė Elzbieta Paurazienė sutiko ir šių metų rinkliavai vadovauti. Taip pat svarstyta, kaip į glaudesnį kontaktą sueiti su aukų rinkėjais. Skyriaus valdyba norėtų pagerbti kan. Juozą Končių jo 80 metų amžiaus proga, jei jis pravažiuodamas sustotų Detroite.

— *Jūrų "Švyturio" kuopos šaulių išvyka* įvyko birželio 6 d. Nidos vasarvietėje. Iš ryto šauliai atliko šaudymo pratimus ir, po to, buvo bendri pietūs, kuriuos paruošė šaulės.

(*sln*)

— *Elzbieta Paurazienė*, gyv. Detroite, išvyksta dviem savaitėm į Braziliją. Draugai linki laimingos kelionės ir smagių atostogų.

A. + A.

ANTANUI STEIKŪNUI

mirus, žmoną GENĘ, dukrą SABINĄ bei kitus artimuosius skausmo prislėgtus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Sofija, Stasys Matuliai
Paulina, Juozas Bernotai
Kazys Rožanskas

A. + A.

ANTANUI STEIKŪNUI

netikėtai mirus, žmonai GENEI, dukrai SABINAI bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Chicagos Britanijos Lietuvių klubas

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET **Telef. — CA 5-7252**
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

DĖMESIO!

10% — 20% — 30% **pigiau mokėsit** už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

VALOME KILIMUS IR BALDUS
"launame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos radijai, stereo.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

DAŽYMAS
Pigiai dažau namus iš vidaus ir lauko. Valau kilimus ir baldus
Pilna apdranda.
J. Rudis — Tel. CL 4-1050

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted. Chicago. Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisymas Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilkikas. Kreiptis
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas — įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef FRontier 6-1882

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd St., Chicago, Ill.
TEL — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Platinkite "Draugą"

REAL ESTATE

2-jų butų mūr. pajamų namas. 2-jų maš. garažas. Gazu apšild. Geroje vietoje Brighton P-ke. Arti krautuvių, mokyklų ir bažn. Kreiptis po 6 v. v. tel. 523-1937.

Parduodama pajamų nuosavybė prie 45th ir Whipple. 8 butai — 2 po 4 kamb. ir 6 po 3 kamb. Susitarimui apžiūrėti skambinkite — **847-2352.**

Atdaras apžiūrėjimui sekmad. nuo 12 iki 4 val.
5626 S. Maplewood
5 kamb. mūro bungalow. Kaina $18,900. Skambint 254-5553.

Parduodamas 2-jų butų medinis namas Evergreen Pke. Lotas 50x125 p. **Tel. GA 3-9849**

LAIKAS DABAR!

Du pelningi mūrai Apie $17,000 nuomos metams. Brighton pke. Kaina $50,000.
4 kamb. pujkus medinis. Naujas šildymas. Garažas. Arti parko. $15,800
6 kamb. 15 metų mūras. Centr. vėsinimas. Garažas. Prie 50-os už Pulaski. $26,800.
2-jų butų mūras. 4 ir 5 kamb. 2 auto garažas. Marquette pke. $26,500.
1½ aukšto, 20 metų mūras, gražus 2 butai, uždari pušų porčiai, naujas stogas ir gazu šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas. Arti mūsų. Naslė neužprašo.$33,500.
Skoningai modernus, 7 kamb. mūras ir 2 auto garažas. Tviska švara, tvarka ir graži gatvė. Arti ofiso. $23,900.
Prie bažnyčios ir vienuolyno, dviem butam. 30 pėdų žemės, už $10,900.
5 butai, gelsvas mūras, 2 po 5 kamb., 2x3 ir 1x4 kamb. Virš $7,000 pajamų. 2 blokai nuo parko. $47,000.
Prie Marquette Parko. Apynaujį mūro rezidencija. Savininkas keliamas išvažiuoja. Greitas pasiūlymas už $29,000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

AR JŪSŲ NAMAS EINA PARDAVIMUI?
Jei taip, skambinkite
BRAVO REALTY CO.
3118 W. 59th Street
Tel. 471 - 0770
Kalbama lietuviškai, jei prašoma.

71 ir Rockwell. 2 butai po 4 kamb. ir patalpa ofisui ar bizniui. $33,500.
Marquette pke. mūro 6 kamb. rezidencija, 2 auto garažas. Parduos už geriausią pasiūlymą.
Brighton pke. Mūras 5 vienetų, 4 auto garažas., ekstra dar 2 sklypai. $26,500.
Marquette pke. Medinis 2 butai po 6 kamb. Naujai remodeliuotas. $18,900.

VAINA REALTY
TEL. — RE 7-9515

Skubiai parduoda mūr. namą: Maisto krautuvė ir 2 butai. Brighton Parke.
2 butai ir šalia tuščias sklypas. Brighton Parke.
Biznio patalpa ir 3 butai, gražiai atrodantis mūr. namas. Marquette Parke.
Restoranas — valgykla, 2-jų aukštų namas. Moderniški ir naujai įrengimai. Judri vieta. Labai geras biznis. Lengva aptarnauti.
Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd St., CL 4-2390

PARDAVIMAS — VALDYMAS
NAMŲ PIRKIMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

Apdraudų Agentūra
Namų,)Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių,
Patogios išsimokėjimo)salygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

SAVININKUI NEMOKAMAI
BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pardavimas, pirkimas
Įvairūs draudimai
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 S. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas daromi ir liūdijimų vertimai.
PILDOMI INCOME TAX
ir atliekami kiti patarnavimai
ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

IEŠKO NUOMOTI

2 suaugę žmonės ieško 4 kamb. buto Marquette Pke. Skambint po 6 v. v. **476-8178**

PARDAVIMUI

Parduodama — graži stalo indų spinta, "Drum" staliukas, veidrodis, įvairūs namų daiktai ir rūbai. **6436 S. Richmond St.**

3 SINGER
Sewing machines left for repairs. Excellent condition. Yours for repair charges. Will deliver.
Only $15 each.
Phone — 434 - 6378

DĖMESIO!

RADIO PROGRAMA

— o —

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų — perduodama vėliausių pasauliniųųų žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda **Steponas J. Minkus.** Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston. Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.**

VIEN TIK DRAUGAS SPAUSDINA

Kokius dalykus vien tik "Draugas" spausdina?

Vien tik "Drauge" gausite gražiausius vedybinius kvietimus atspausdintus lietuviškais rašmenimis.

Jaunosios poros iš visos Amerikos siunčia "Draugui" užsakymus spausdinti lietuviškus vedybų kvietimus. Galima pasirinkti įvairiausio popieriaus vokų ir kortelių

Jei rengiatės į moterystės luomą ir norite gražiausių lietuviškų kvietimų, užsukite į "Draugą". Kiek galite greičiau, atvykite ir pasirinkti

Aloyzo Barono
IŠDŽIŪVUSI LANKA

Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesupranta įvykio, net ir nelaimingo, kaip Baronas.

Ir jis moka tai papasakoti.

Knyga 233 psl., kainuoja 4.50 dol. Galima gauti DRAUGE ir pas platintojus.

HELP WANTED — MOTERYS

TWO ATTRACTIVE GIRLS over 21 for combination **cocktail waittress-bartender.** Evening shift 5 to closing time. 5-day wk. Contact **Mr. Welch, Howard Johnson Restaurant — 9333 Skokie Blvd., Skokie, Ill.**

HOUSEKEEPER. Permanent. Live in or go, good salary and home for right person. Hospitalization, paid good transportation. References & some English necessary.
6800 North, Tel. 274-7984 anytime

WAITRESSES. Experienced waitresses for fine restaurant in Harvey, Ill. Good earnings. Apply in person.
CAESARS', 15430 Broadway, Harvey, Ill., 331-2330

HELP WANTED — VYRAI

MEN (17 to 35)
Guaranteed assignment to Europe. U. S. Army is accepting applications for a minimum 16 month tour in Europe in Infantry-Armor or Artillery career fields.
For Complete Information
CALL SGT. JAMES
U. S. Army Recruiting Station
1940 W. Irving Park Road
CHICAGO, ILLINOIS 60613
Phone: 549-1535 or 1536

TOOL AND DIE MAKER
Lead Man
Versatile journeyman required for powdered metal tool construction and maintenance. Knowledge of EDM operation desirable. Call — 849-5290 for application info. or write Midwest Sintered Products Corp. 13605 S. Halsted, Riverdale, Ill. 60627.

SLOTTER & ROLLER SETUP MEN
Experienced. Full time.
Call Wally Carpenter
766-5000
FASTRON COMPANY

GEAR INSPECTOR
Setup first piece approval. Must be exper'd in hobbing, shaving and all gear checking equip't
Apply in person.
HOOF PRODUCTS
6543 So. Laramie, Chicago

VYRAI IR MOTERYS

WILLOW RESTAURANT
7343 W. Roosevelt, Forest Park
Needs COOKS, DISHWASHERS and WAITRESSES
Phone — 771-7332
10-2 P.M. or Apply in Person.

DĖMESIO!

MŪRO REMONTAS
"Tuckpointing" — Garu valymas.
Kreiptis į **JOHN MARKŪNAS**
Telef. — RE 7-0425

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM kamb. vyrui ar moteriai. Gali naudotis virtuve ir visais patogumais. Skambint **434-8634.**

REMKITE DIENR. "DRAUGĄ"

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Yra posakis "kiekvienas medalis turi dvi puses", kuris puikiai nusako, kaip skirtingai gali tas pats dalykas atrodyti.

Geriausiai pažinti mūsų tautos gyvenimą ar atgaivinti jos praeitį, galim perskaitę ne vieną, bet kelias įvairių asmenų prisiminimų knygas, kurių kiekvienoje rasim ką nors naujo, kitaip suprasto, ar matyto.

GYVENIMO VINGIAI, dr. P. Karvelienė, I dal.
autobiografiniai atsiminimai 3.50

KETURI GANYTOJAI, M. Vaitkus
atsiminimai apie ark. J. Matulevičių, ark. P. Karevičių, ark. J. Skvirecką ir vysk. P. Būčį 2.00

MANO ATSIMINIMAI, dr. V. Tumėnienė
gyvenimas ir darbai 2.50

MISTINIAME SODE, M. Vaitkus
atsiminimai 3.00

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žukas
žmogaus ir kario atsiminimai 5.00

Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
LIEPONIS
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtalieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro **Sekmadieniais nuo 12 iki 5 popiet**

Philomena Pakel

F. D. PAKEL – GERA DĖSTYTOJA

Chicagos Taupymo ir skolinimo bendrovės tarnautojai, valdyba, o ypač direktoriai, labai gerai žino, kaip puikiai ir gerai Chicagos Taupymo ir skolinimo bendrovės reikalus tvarko prezidentė Philomena D. Pakel. Ji yra ėjusi mokslus taupymo bendrovių ir bankų skyriuose, daug metų dirbusi visuose Chicago Taupymo bendrovės skyriuose, daug metų tarnavusi bendrovės valdyboje, todėl patyrimo tvarkyti 90 mil. dolerių bendrovę jai netrūksta.

Ji lanko įvairius Chicagos, Cook apskrities ir valstijos viršininkų susirinkimus, konferencijas ir turi gana geras pažintis su valstybės ir federalės valdžios pareigūnais, kurie laiko Philomeną D. Pakel vieną iš gabiausių moterų, užimančią tokią aukštą vietą.

Prieš keletą dienų, University of Illinois, Urbana-Champaign, įvyko Illinois Savings & Loan Lygos vadovų trumpi mokslo kursai, kur buvo pakviesta ir Philomena Pakel duoti paskaitą bei pamokas įvairių taupymo bendrovių pareigūnams. Jos klausėsi apie 40 asmenų.

Prof. Irwin Cochrun savo laiške labai Philomeną pagyrė už jos gerą dėstymą. Matyti, kad lietuviai savo tarpe turime gabių ir atsakomingų taupymo bendrovių vadovų. Jau antri metai kaip Philomena eina Chicago Taupymo bendrovės prezidento pareigas ir Chicago Taupymo bendrovės valdyba ir direktoriai jos darbu ir gabumu labai didžiuojasi. **W. B. Sebastian**

CICERO LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Cicero lituanistinės mokyklos gegužės 29 d. atsisveikino su savo gražiuoju jaunimu vasaros atostogoms. Vakare parapijos salėje įvyko mokslo metų užbaigimo aktas.

Aukštesniosios lit. mokyklos direktorius kun. dr. A. Juška pradėjo aktą, pakviesdamas mokyklos globėją kun. klebonų J. Stankevičių sukalbėti maldą. Savo atidarymo kalboje direktorius pasidžiaugė gražiais praėjusiais mokslo metais ir padėkojo visiems, prisidėjusiems prie mokyklos išlaikymo — kun. kleb. J. Stankevičiui, L. Bendruomenei, tėvų komitetui, tėvams, mokyklos bičiulių būreliui, mokytojams, nuoširdžiai dirbusiems mokymo ir auklėjimo darbą. Kvietė visus mokytojus pasilikti tose pačiose pareigose ir ateinantiems mokslo metams.

Jaunimą, pasveikindamas su mokslo metų pabaiga, kvietė vasaros atostogas praleisti ne dulkinose ir tvankiose gatvėse, o tuoj registruotis į ateitininkų bei skautų stovyklas, kur gražioje gamtos prieglobstyje tarp jaunimo ne tik pasilsės ir sustiprės, bet įsigis naujų platesnių pažinčių.

Direktorius prisiminė, kad mokykla jau atšventė penkiolikos metų savo veikimo sukaktį ir pabrėžė, kad ji tol veiks, kol jos tėvai norės, nes daugiausiai jų pastangomis bei rūpesčiu mokykla išsilaiko ir tik jų pastangomis mokykla turi gražaus jaunimo.

Direktorius apgailestavo, kad parapinės mokyklos vedėja seselė Marionetė yra iškeliama kitoms pareigoms. Ji buvusi didelė aukštesniosios lit. mokyklos rėmėja, daug kuo padėdavusi. Prie jai ruošiamų išleistuvių prisidėsianti ir mokykla.

Vienas po kito buvo iškviesti klasių globėjai ir globėjos, kurie visuomenei pristatė ir atestavo savo globojamas klases.

Mok. E. Radvilienė referavo apie parengiamąją klasę. Klasėje yra 11 mokinių: 9 mergaitės ir 2 berniukai. Pirmosios mokinės: F. Bobinaitė, L. Grigaliūnaitė, G. Kvečaitė, K. Tauginaitė, M. Vaitkevičiūtė ir S. Žemaitytė. Antroji mokinė Vida Markauskaitė.

Mok. A. Venclovas referavo apie penktą klasę. Joje yra 8 mokiniai: 3 mergaitės ir 5 berniukai. Pirma mokinė D. Novickaitė, antras G. Baukus.

Mok. Pr. Zailskas referavo apie šeštą klasę. Joje yra 21 mokinys: 14 mergaičių ir 7 berniukai. Pirma mokinė D. Markelytė, S. Bigelis ir N. Latožaitė. Antrieji mokiniai: D. Brusokaitė, R. Kaunaitė, Šulaitytė ir Varekojytė. S. Bigelis iš visų mokinių daugiausiai yra perskaitęs lietuviškų knygų.

Mok. J. Balutis referavo apie septintą klasę. Klasėje yra 12 mokinių: 6 mergaitės ir 6 berniukai. Klasė gera. Pirmieji mokiniai Alvida Baukutė ir Petras Kisielius, antras — A. Žygas.

Išleidžiamosios klasės šiais mokslo metais nebuvo.

Visi pirmieji mokiniai buvo apdovanoti vertingomis knygomis su įrašais.

Perėmęs akto vadovavimą mok. J. Kreivėnas, pasakė trumpą žodį ir vieną po kito iškvietė prie prezidiumo savo vedamosios pradinės lituanistinės mokyklos skyrius ir jiems buvo įteikti pažymėjimai, o gerieji mokiniai ir apdovanoti knygomis. Baigiamojo skyriaus mokiniai visi buvo apdovanoti. Graži dovana buvo įteikta ir mokyklos vedėjai seselei Marionetei.

Baigus aktą, sekė meninė dalis. Mok. dr. Br. Motušienės paruošti VII klasės mokiniai: R. Bartkutė, D. Markauskaitė, R. Grigaliūnaitė, P. Kisielius, V. Olšauskas ir A. Vaitkevičius gražiai su įsijautimu paskaitė padeklamavo Maironio "Čičinską". Taip pat tos pačios klasės mokiniai A. Baukutė, P. Kisielius ir A. Žygas jautriai paskaitė iš J. Gliaudos romano "Simas". Aiškus skaitymas ir gera lietuviška tarsena publikai paliko gerą įspūdį.

Pabaigoje mok. J. Kreivėno vadovaujamas bendras prad. ir aukšt. lit. mokyklų choras skambiai ir sutartinai padainavo tris daineles.

Gale LB apyl. pirm. V. Zalatorius ir tėvų komiteto atstovė R. Šarauskienė visų vardu atsisveikino su gabia ir energinga mokytoja E. Radviliene, kuri dėl šeimos rūpesčių, mirus jos vyrui, kuriam laikui pasitraukia iš mokyklos darbo. Atsisveikinant jai buvo įteikta dovanėlė, padėkota už gražų ir rūpestingą mokyklos darbą ir paprašyta pailsėjus vėl grįžti į švietimo darbą. a.

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia

2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

AUKŠTO LYGIO AKOMPANIATORIUS

Muzikas Alvydas Vasaitis lietuvių muzikos mėgėjų tarpe yra plačiai žinomas kaip gabus akompaniatorius. Jis yra akompanavęs žymiesiems mūsų solistams jų koncertuose Chicagoje bei kituose miestuose. Chicagos lietuvių operos pastatymuose šešerius metus dirbo kaip koncertmeisteris ir vėliau dirigento padėjėju. Alvydo muzikinis išsilavinimas yra platus ir įvairus. Pradžioje muzikos mokėsi pas lietuvius mokytojus Aleksandrą Kučiūną ir Vladą Jakubėną, vėliau lavinosi pas pedagogus Saul Dorfman, Roosevelto u-te ir Alviną Rechzeh Chicagos Muzikos konservatorijoje. Fortepijoną, kompoziciją ir dirigavimą studijavo Illinois u-te, Urbanoje ir Chicagos Muzikos konservatorijoje.

Muzikas Vasaitis plačiai reiškiasi ir kaip pianistas. Pavyzdžiui fortepijono solo partijas atliko su Southern Illinois u-to ir su West Suburban simfonijos orkestrais. Chicagos Muzikos festivalyje 1966 m. laimėjo pirmą vietą fortepijono konkurse. Tais pat metais lankėsi Europoje ir koncertavo Londone, Frankfurte ir Vienoje. Šeštadienį bus vėl proga šį populiarų pianistą girdėti Orchestra Hall, akompanuojant Danos Stankaitytės rečitaliui.

DAINŲ ŠVENTEI ARTĖJANT

Mes išeivijoj retai turime progų pasidžiaugti lietuviškom dainom. Tik retkarčiais yra suruošiamos dainų šventės mūsų tautiniam atsigaivinimui. Šiais metais mūsų visų laukiama dainų šventė įvyksta liepos 4 d. Į ją suvažiuos dainų chorai bei lietuviškų dainų mylėtojai. Jų visų pabendravimui po dainų šventės yra ruošiamas susipažinimo banketas, kurio pradžia yra 7 v. Conrad Hilton viešbuty. Šiam didingam pobūviui suruošti yra susiorganizavęs komitetas vadovaujamas Onos Gradinskienės ir jai talkina V. Čepaitienė, Z. Pupienė, M. Remienė ir A. Rugytė. Komitetas rūpinasi, kad banketas gerai pavyktų, kad visi svečiai būtų patenkinti ir todėl prašo, kad visi įsigytų bilietus iš anksto. Iš toliau bilietus galima įsigyti paštu prisiunšiant pinigus iš anksto (12.50 dol. asmeniui) O. Gradinskienei — 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. 60632.

Mūsų kiekvieno lietuvio tautinė pareiga yra dėti visas pastangas, kad ši šventė visokeriopai pavyktų. Dalyvaukime Dainų Šventėj ir susipažinimo bankete. **M. R.**

Petras Petrutis, Margučio radijo vedėjas Chicagoj, kalba gegužės 30 d. J. Bachuno paminklo atidengimo iškilmėse. Nuotr. A. Gulbinsko

ĮŠVENTINS LIETUVĮ JĖZUITĄ

Lojolos universiteto koplyčioje, Chicagoje, birž. 10 d. 2 v. p. p. vysk. N. Hayes, karmelitas, išventins 8 jėzuitus, jų tarpe ir Joną Grazinską. Jis yra lankęs Šv. Agotos prad. mokyklą ir Šv. Ignaco aukšt. mokyklą. Į jėzuitus įstojo Florissante, Mo. Nuo 1964 iki 1967 m. mokytojavo San Jose kolegijoje, Peru, o vėliau tęsė studijas Belarmine.

GALI GURKSNOTI ALŲ ASTUONIOLIKAMEČIAI

Illinois atstovų rūmuose 93 balsais prieš 32 priimtas nutarimas, kad alų gali pirkti asmenys sulaukę 18 metų. Anksčiau ta riba buvo 21 m.

Hamiltono mergaičių choro Aidas choristės ir vadovas sol. V. Verikaitis prieš koncertą. Choras atliks programą 1941 m. sukilimo minėjime Jaunimo centre. Nuotr. S. Kero

Mielam

A. + A.

JONUI NOREIKAI

mirus,

skausmo valandoje liūdinčiai žmonai ONAI ir giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

GEDIMINAS BUČMYS

A. + A.

JUOZUI BARČIUI mirus,

jo žmonai VLADAI, sūnums KĘSTUČIUI ir ARVYDUI su šeima, ir giminėms reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Stasys ir Zuzana Lekučiai ir šeima

Mielą kolegą

LEONĄ PRAPUOLENĮ,

jo sūnui PERKŪNUI tragiškai žuvus, nuoširdžiai užjaučiame.

M. Šnapštys
B. Brizgys
XI Kariūnų aspirantų laida

Brangiam Tėvui

A. + A. LIŪDUI JOKUBAIČIUI

Lietuvoje mirus, sūnui MARTYNUI JOKUBAIČIUI ir jo šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

A. S. Zaparackai, A. E. Juškai
P. Balandienė, K. S. Baliai

A. + A.

PERKŪNUI PRAPUOLENIUI

tragiškai mirus, Levą Prapuolenį ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vladas, Juozas ir Petras Kaunai
su šeimomis

A. + A. **STASIUI ORENTUI**

mirus, jo žmonai VIKTORIJAI ir sūnums nuoširdžią užuojautą reiškiame ir kartu liūdime.

Vaclovas Butkys,
Jurgis Sirgėdas ir Alenas

A. + A.

KAZIMIERAS PETROSHUS

Gyveno Allegan, Michigan. Anksčiau gyv. Cicero, Illinois. Mirė birželio 9 d., 1971, sulaukęs apie 84 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseiniuose.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 sūnūs: Edvardas, marti Mary, Frank, marti Genevieve ir Gerald, marti Virginia, 2 dukterys: Irene Smith, žentas Kenneth Floridoje ir Alice Smalla, žentas Jack, 18 anūkų ir 4 proanūkai, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Allegan, Michigan.

Laidotuvės įvyks šeštad., birželio 12 d. iš koplyčios 11 val. ryto bus atlydėtas į Blessed Virgin Mary parapijos bažnyčią Allegan, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į katalikų kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Sūnūs, dukterys, marčios, žentai, anūkai ir proanūkai.**

Informacijai skambinti Chicagoje LU 2-1368

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

649 East 162nd Street, South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× **Kun. Antanas Miciūnas,** MIC, laikys pamaldas, o kun. Kazys Barauskas pasakys pritaikytą pamokslą birželinių įvykių minėjimo pamaldose Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioje birželio 13 d., 10 val. ryto. Visi prašomi atsilankyti ir pasimelsti už žuvusius ir nukankintus.

× **K. Donelaičio lituanistinė mokykla** šiuos mokslo metus baigia šeštadienį, birželio 12 d. Iškilmingas uždarymo aktas įvyks 10:30 val. ryte mokyklos salėje. Prieš uždaromąjį aktą yra šaukiamas visuotinis mokyklos tėvų susirinkimas, kuris prasidės 9:15 val. ryte. Bus padaryti mokyklos vedėjo, tėvų komiteto ir kontrolės komisijos pranešimai bei renkamas naujas tėvų komitetas, į kurį kandidatuoti jau sutiko visa eilė tėvų. Tėvai kviečiami gausiai dalyvauti susirinkime ir mokslo metų uždaryme.

× **Kazys Merkis,** žymus šachmatininkas ir Draugo šachmatų skyriaus nuolatinis bendradarbis, po žmonos mirties lankosi Chicagoje ir yra apsistojęs pas J. Karvelį. Birželio 8 d. K. Merkis, lydimas J. Karvelio, aplankė Draugo redakciją ir spaustuvę.

× **Adv. Jonas Totoraitis,** nuo lat gyvenąs Medelline, Kolumbijoje, pereitą sekmadienį atvyko į New Yorką, iš kur buvo nuvykęs į Worcesterį ir Clevelandą aplankyti savo giminių ir pažįstamų. Birželio 8 d. jis kartu su **kun. Antanu Kardu** atvyko į Chicagą ir apsistojo Marijonų vienuolyne prie Draugo. Šiandien išvyko į Springfield, Ill., aplankyti savo sūnaus inž. Kazio Totoraičio su šeima.

× **Vlado Jakubėno fortepijono studijos mokinių rečitalis** įvyks penktadienį, birželio mėn. 11 d. Jaunimo centre, Chicagoj, 7:30 val. vakaro. Dalyvaus netoli trisdešimt mokinių; jų tarpe, šalia pradedančių, yra ir visa grupė pažengusių, kurie atliks koncertinio pobūdžio Chopino, Beethoveno, Brahmso, Scarlatti, iš naujesnės muzikos — Cl. Debussy ir Bela Bartoko kūrinius. Iš lietuviškos muzikos bus atlikta keletas M. K. Čiurlionio ir E. Laumenskienės fortepijono miniatiūrų. Ten pat salėje po koncerto įvyks kuklios vaišės. Įėjimas nemokamas.

(pr.)

× **Puota Jūros Dugne** — tradicinis Lietuvių Jūrų Skautijos balius įvyks birž. 12 d., 8 v. v., **Menėje, 2515 W. 69 St.** Įėjimas tik su rezervacijomis. Gros puikus europietiškas orkestras. Salė dekoruota jūriniais motyvais. Nepilnamečiai nebus įleidžiami. Dėl rezervacijų skambinti nuo 9 v. r. iki 9 v. v. tel. **257-2034** arba asmeniškai kreiptis **Menėje. Salė vėsinama.** Rengia **L.G.S. Baltijos Jūros Tuntas.** (pr.)

× **Lietuviški rūbai moterims** parduodami "Draugo" administracijoje. Įvairios spalvos ir gražus siuvimas. Kreipkitės asmeniškai, nes sunku įvertinti šių rūbų vertę be matymo.

(pr.)

× **RAŠOMOS maš. Įv. kalbomis,** RADIO, TV, SKAIČIAVIMO ir kalkul. mašinos pigiau ir greit: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Katalogai nemokamai. **Chicagoje informuokitės telef.: 476-7399.** (sk.)

× **Gražios lietuviškos lėlės** gaunamos "Draugo" administracijoje. P. T. Vilipienė vėl pristatė gražių lėlių. Yra didesnių ir mažesnių pasirinkimui. Atvykite pamatyti. Irgi yra nemažas pasirinkimas įvairių **staltiesių, pagalvių ir t. t.**

(pr.)

× **Šv. Antano,** Cicero lietuvių parap. globėjo, šventė parapijoj švenčiama birželio 13 d. Tą dieną švenčiama ir Kristaus kūno šventė.

× **Kun. dr. Petras Celiešius,** kuris darbuojasi pas vysk. A. Deksnį lietuvių sielovados spaudoje, yra atvykęs iš Vokietijos ir apsistojo Šv Juozapo par. klebonijoje Chicagoje, o kitą savaitę persikels pas kun. I. Urboną, Gary lietuvių parapijos kleboną. JAV-se žada pabūti apie šešias savaites.

× **Vytenis Statkus** skaitys paskaitą apie 1941 metų birželio mėn. sukilime pasireiškusius skautus. Paskaita įvyks Akademinės skautijos stovyklos metu, kuri ruošiama V. Jonyno vasarvietėje, Chesterton, Ind., birželio 26 — liepos 3 dienomis.

× **Švč. P. M. Gimimo** parap. Šv. Vardo d-jos nariai šį sekmadienį priims Šv. Komuniją kartu 8 val. Mišiose. Po šv. Mišių, bus pusryčiai ir susirinkimas parapijos salėje. Visi vyrai kviečiami tapti šios garbingos katalikiškos draugijos nariais.

× **Solistės Danos Stankaitytės** koncerto rengėjai Hamiltono mergaičių choro "Aido" mergaičių choro nares pakvietė gar bės viešniomis dalyvauti koncerte ir kiekvieną iš jų apdovanojo nemokamais bilietais.

× **Petras Duda,** Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą pridėjo 6 dol. auką "Draugui" stiprinti. Dėkojame.

× **Justa Karpiūtė,** Westville, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 8 dol. auką spaudai stiprinti. Labai ačiū.

× **Cicero moksleiviai ateitininkai** birželio 12 d., šeštadienį, ruošia išvyką į tėvų marijonų ūkį. Autobusas nuo mokyklos išvyksta 9:30 v. r. Kuopos nariai ir svečiai prašomi dalyvauti.

Šv. Kryžiaus ligoninės rėmėjos turėjo pietus Beverly Country klube ir jų metu ligoninės reikalams įteikė 65,000 dolerių. Iš k. į d.: rėmėjų pirm. Kocimski, seselė Lydija, p. Oksienė, seselė Almarita, ligoninės administratorė.

× **Vilniečių tradicinis Joninių laužas** rengiamas š. m. birželio mėn. 19 d., šeštadienį 4 val. p. p. R. Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill. Temstant, prie degančio laužo, visiems čikagiečiams gerai žinomas Jaunimo Centro Studentų Ansamblis, vadovaujamas p. L. Braždienės išpildys meninę programą. Veiks lietuviškų valgių virtuvė, vadovaujama p. I. Sekmokienės ir turtingas įvairių gėrimų baras. Šokiams gros J. Joniko orkestras. (pr.)

× **Nė vienas jaunas lietuvis** tegu nepraleidžia progos susitikti su gausiu būriu Kanados lietuvaičių. Visi kviečiami atvykti į Jaunimo Centrą šį šeštadienį, apie 9:30 v. v. ir susipažinti su Hamiltono mergaičių choro Aido choristėmis. Įėjimas visiems nemokamas.

(pr.)

NAMAI PIRKTI PA SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priei namais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road Telefonas **VI 7-7747.** (sk.)

× **Algirdas Kasulaitis,** krikščionių demokratų sąj. pirmininkas, bus pagrindiniu kalbėtoju Šv. Kryžiaus parapijos salėje birželio 13 d. 11 val. ryto baisiųjų birželio įvykių ir 30 m. lietuvių sukilimo minėjime, kurį organizuoja Chicagos Lietuvių taryba ir LB vidurio vakarų apygarda. Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

× **Ryšius tarp išblaškytų** po pasaulį lietuvių palaiko mūsų spauda, kurią išlaiko patys skaitytojai. "Draugą" parėmė aukomis: po 3 dol. — K. Daugvydas, dr. B. Radzivanas, dr. S. Petrauskas, Vikt. Arlauskas, J. Žemaitaitis; 2 dol. — J. Dabrovolskis; 1,50 dol. — John J. Pilkis; po 1 dol. — Magdalena Ambrose, J. M. Shaltesus, Maria Uginčius. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Natalija Vikrikienė,** gyv. Riverside, Ill., susilaužė klubą; guli La Grange ligoninėj, dr. Lapinsko priežiūroj.

× **Juozas Juraitis,** Richmond Auto Service savininkas, buvo sunkiai sužeistas savo automobilių pataisymo dirbtuvėje. Šiuo metu jis gydosi Central Community Hospital, 214 kamb. Ligonio bičiuliai gali jį aplankyti 2-8 val. p. p.

Chicagos žinios

MOKSLEIVIAMS APIE SVEIKATĄ

Šv. Kryžiaus ligoninėje liepos mėnesį bus paskaitos sveikatos klausimais, skirtos moksleiviams, daugiausia nušviečiant ligų gydymo žmogaus atsigavimo, rehabilitacijos galimybes. Pirmoji paskaita bus liepos 6 d. 10 val. r. Tuo besidomintieji turi iš anksto užsiregistruoti ligoninės telefonu 434-6700, paprašydami Public Relations departamentą.

ŠVIETIMO TARYBA BUS SKIRIAMA

Chicagoje antradienį įvyko balsavimai, sprendžiant ar miesto švietimo taryba turi būti renkama, ar skiriama. Už skyrimą pasisakė 184,828 balsuotojai, o už rinkimą — 54,475. Balsavimuose dalyvavo labai mažai žmonių, parodant, kad šiuo klausimu tėra mažas susirūpinimas.

NEBEREMS CHICAGOS PLANO

JAV Darbo departamentas, kaip praneša "Sun Times", nebeatnaujins finansinės paramos vadinamo Chicagos plano vykdymui. Pagal tą planą buvo sudarytas fondas finansuoti gausesnį spalvotųjų žmonių įvedimą į statybos darbus. Tačiau tą fondą išeikvojo jį prižiūrėjęs negras seniūnas.

Vieton to plano, vyriausybės statybose bus žiūrima, kad darbus atliktų tos firmos, kurios turi atitinkamą procentą spalvotų darbininkų.

AREŠTAVO MILIJONIERIŲ KLUBO PREZIDENTĄ

Areštuotas Chicagoje veikiančių vadinamų milijonieriaus klubų prezidentas Chris Carson, 53 m. amžiaus, gyvenąs 6101 N. Sheridon. Areštuotas už tai, kad kai kurie jo vedami klubai pilnai nesumokėjo mokesčių, Carson yra prezidentas aštuonių vadinamų milijonierių klubų, kurių keturi yra Chicagoje, o keturi priemiesčiuose. Teismas areštuotąjį paleido, paskyręs $11,000 užstato.

KLIŪTYS AERODROMUI EŽERE

Illinois atstovų rūmai priėmė įstatymo projektą, pagal kurį statyba naujo aerodromo Michigan ežere pasidaro beveik negalima, nes pirma reikalinga gauti pritarimą net iš penkių įvairių institucijų, kaip Taršos kontrolės įstaiga, Viešųjų darbų vadovybė, Statybos departamentas, Aplinkos globos įstaiga ir kt.

IV Dainų šventės nakvynių komisija. Sėdi iš k. į d.: Stepas Ingaunis, kom. pirm., Linas Raslavičius, Augusta Šaulytė, Vytas Narutis, Žibutė Paulėnaitė ir Jolita Kisieliūtė. Trūksta Sauliaus Kuprio. Komisija parūpina nakvynes lietuvių šeimose bei viešbučiuose tiems choristams, kuriems bus reikalinga.

Kan. V. Zakarauskas palaimina Jūratės Kupcikevičiūtės ir Donato Kavaliūno santuoką.

JŪRATEI IR DONATUI ŽIEDUS SUMAINANT

Į lietuviškų šeimų vainiką šių metų gegužės 1 d. savo šeimos žiedą įpynė Jūratė Kupcikevičiūtė ir Donatas Kavaliūnas, sukūrę lietuvišką šeimą.

Tą dieną Švč. P. Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčioje Marquette Parke jų santuoką palaimino kan. V. Zakarauskas, ta proga jauniesiems tardamas gražų, pamokantį, padrąsinantį sveikinimo žodį.

Jaunuosius prie altoriaus palydėjo šauni palyda: vyr. pabrolis dr. B. Mikrut ir vyr. pamergė Alma Kromelienė, pamergės — Aušra Mildažytė, Milda Kupcikevičiūtė, Virginija Petkūnaitė ir Jūratė Jasaitytė. Pabroliai — Vytas Rupinskas, Vytas Norvilas, Bruno Kromelis ir Algirdas Jasaitis.

Jungtuvių palaiminimo metu nuotaikingai skambėjo solo Danutės Stankaitytės, Chicagos lietuvių operos vyrų choro giesmės, vargonais palydint muz. V. Baltrušaičiui ir A. Vasaičiui.

Vakare į Jaunimo centro salę susirinko daug svečių šauniai vestuvinei puotai, kurią savo vaikams suruošė Marija ir Leopoldas Kupcikevičiai ir Ona ir Jonas Kavaliūnai.

Jaunojo tėvelis, Švietimo Tarybos pirmininkas, pedagogas, Jonas Kavaliūnas sveikina svečius, kviečia džiaugtis drauge šioje gražioje lietuviškos šeimos šventėje, vaikams linkėdamas sekmės šeimyniniame gyvenime ir puotai vadovauti kviečia mūsų vienąją iš veikliųjų visuomenininkų dr. Petrą Kisielių. Puota pradedama dr. kun. I. Urbono, Gary, Ind., Šv. Kazimiero parapijos klebono malda.

Vestuvinės puotos šeimininkas dr. P. Kisielius savo sveikinimo žodyje išryškina lietuviškosios šeimos paskirtį, atsakomybę išeivijoje ir jauniesiems Kavaliūnams linki pasilikti ištikimais lietuvių tautos išeivijoje vaikais.

Prie nuoširdžiųjų sveikinimų jungiami sveikinimai iš okup. Lietuvos vyskupo Liudo Povilonio, Lukšių šeimos, Vicutės ir Genutės, jaunojo mamytės draugių, Sofijos Cirtautienės iš Detroito, Felicijos Alšauskienės, dr. Forbes šeimos iš Australijos, Jadvygos ir Mykolo Juodviršių iš Kanados, dr. Janinos Jakševičienės iš Chicagos, Tusės ir Tulės Petrušių ir Sofijos Garmienės iš Californijos, Romos ir Algio Gruždžių iš Californijos.

Žodžiu nuoširdžių linkėjimų jaunuosius sveikina advokatas Jonas Našliūnas, inž. Bronius Nainys, LB Vid. vakarų apyg. pirm. Jonas Jasaitis, tautinių šokių grupės "Grandies" vadovė Irena Smieliauskienė ir vyr. pabrolis dr. B. Mikrut (amerikietis) sveikinimo žodį tarė lietuviškai.

Jaunoji Jūratė priklausė L.S.S. Kernavės tuntui, buvo aktyvi ir veikli skautė, vadovavo Dubysos draugovei, eidamas draugininkės pareigas. Tautinius šokius šoko tautinių šokių grupėje "Grandis".

Tad ir vestuvinėje puotoje su šia grakščia tautinių šokių šokėja Jūrate atsisveikinti atėjo gražus šokėjų būrys, nešini dovanomis, jų tarpe gražų lietuvišką albumą. Pats su jaunąja Jūrate atsisveikinimo momentas buvo tikrai įspūdingas. Šokėjai šoko atsisveikinimo šokį šokimėlį, ratu apsupę buvusią savo šokėją Jūratę, o dabar jaunąją. Šokio metu su kiekvienu šokėju Jūratė atsisveikino ir mergaitės jai kiekviena įteikė po rožę. Atsisveikinimo šokyje dalyvavo ir jaunasis Donatas. Vėliau "Grandies" šokėjai dar supynė gražią tautinių šokių pynę, kaip paskutinę dovaną buvusiai šokėjai Jūratei ir jos išrinktajam Donatui.

Donatas išaugęs religingoje aplinkoje, savo jaunystės dienas buvo pašventęs ateitininkų veiklai.

Jūratė Kupcikevičiūtė-Kavaliūnienė baigė Nativity B.V.M. katalikišką pradžios mokyklą, Marijos aukšt. mokyklą, Kr. Donelaičio žemesniąją ir aukšt. mokyklas, lankė Lituanistikos Institutą ir Illinois universitetą.

Donatas Kavaliūnas baigė Brother Rice aukšt. mokyklą ir lankė De Paul universitetą.

Abu jaunieji yra išaugę lietuviškose šeimose ir aktyviai reiškiasi jaunimo organizacijų veikloje.

Jaunuosius Jūratę ir Donatą Kavaliūnus į šeimyninį gyvenimą palydėjo svečiai sugiedodami Ilgiausių metų, tostus keldami už jų laimingą gyvenimo ateitį.

Vestuvinei puotai sumaniai vadovavo dr. Petras Kisielius, vestuvines apeigas sugrąžindamas į šaunias lietuviškas tradicijas.

Šiai lietuviškai šeimai daug gražių ir šviesių šeimyninio gyvenimo metų ir visada pasilikti lietuviškų šeimų ratelyje, dirbant ir savo tėvų tėvynės gerovei.

Jūratė ir Donatas povestuvinę kelionę praleido Colorado valstybėje besigrožėdami kalnais ir parkais. **J. Janušaitis**

SOL. JANINOS NOMEIKAITĖS-ARMONIENĖS REČITALIO PROGA

Gegužės 23 d. Jaunimo centro salėje įvyko labai įdomus rečitalis, kurį atliko sol. Janina Nomeikaitė - Armonienė, fortepijonu palydint prof. Vl. Jakubėnui. Programa sudaryta iš dviejų dalių: pirmoje dalyje atlikti G. Gudauskienės, Daug pavasarių, S. Čerienės — Laukai, O. Metrikienės — Jado auskarai ir Dainos Muzika ir Gėlės, J. Žilevičiaus — Ratai, K. V. Banaičio — Tulpės ir Vl. Jakubėno — Gėlės iš šieno. Šią dalį daininink labai gražia ir aiškia ištarme atliko jautriai, ritmingai ir muzikaliai įsigilindama į dainos turinį. Publika gėrėjosi jos laikysena scenoje ir gražia dainavimo programa. Solistė buvo publikos maloniai sveikinama ir karštais plojimais buvo prašoma pakartojimo. Buvo jaučiamas tarp solistės ir klausytojų artimas ryšys.

Antroje dalyje buvo atlikta septyni kūriniai žymiųjų svetimųjų kompozitorių, kaip A. Rubinsteino — Naktis, J. B. Vickerlin — Pasakyk, mamyt, R. A. Schumanno — Nepykstu aš, A. Gretchaninovo — Snieguolė, A. Thomas — Ar žinai šalį tą (iš op. Mignon), G. Puccini — Tėveli mano mielas (iš op. Gianni Schicchi), Ch. Gounod — Gėlių arija (iš op. Faust). Šioje dalyje dainininkė parodė visą savo balso pajėgumą ir visus savo meninius sugebėjimus, labai gražų, kultūringą balso apvaldymą su gera mokykla, kur balsas skamba nuo aukšto iki žemo vienodai. Šioje dalyje solistė stipriai įkaitino ir labai karštais plojimais buvo prašomi pakartojimai, kurių solistė nešykštėjo. Ypatingai pavyko jai atlikti iš op. Fausto Gėlių ariją, kurią publika išprašė pakartoti. Ypatingai pavyko G. Puccini arija Tėveli mano mielas. Bisui padainavo E. Griego — Mylių tave ir F. Shopino — Mergaitės troškimas. Suprantama, programos pasisekimui daug prisidėjo nepaprastai vykusiai akompanavęs prof. Vl. Jakubėnas. Čia jis nebuvo šaltas, oficialus solistės palydovas, bet giliai įsijungęs į veikalo muzikinę dalį solistei pagelbėti ko ryškiausiai perstatyti kūrinį. Ne visada solistų palydovams taip pasiseka, kad meniškai nenustelbęs pagelbėtų.

Šis rečitalis klausytojams buvo tikra staigmena. Žinojome, kad solistė J. Armonienė vienur kitur dainuoja, bet netikėjom, kad ji būtų tiek pajėgi, kiek pasireiškė rečitalyje. Tai buvo panašu lyg gėlės, ilgus metus brendusios, ūmus gražiausio žiedo pražydėjimas. Klausytojai tai įvertino ir karštais plojimais, kaip retai, neliko jai skolingi, o visa tai buvo papuošta įteikiant gėlių puokštes ir dovaną, kurias įteikė jaunuolės Kaušaitė ir Ragaitė. Koncertą ruošė L. D. Kunigaikštienės Birutės d-jos centrinė valdyba. Už tokį koncertą reikia pasveikinti. Po koncerto buvo kavutė, bet ar tai buvo reikalinga? Jos daug kainuoja, bet jokios naudos neatneša. Klausytojų buvo gausu, jų tarpe buvo ne mažai muzikų, literatų, menininkų ir kt.

J. Žilevičius

Po sol. J. Armonienės rečitalio Jaunimo centre. Iš k. į deš.: prof. Vl. Jakubėnas, Kaušaitė, Ragaitė ir sol. Janina Armonienė.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Jonas Kemeža,** gyv. Waterburyje, Conn., gavo telegramą liūdną žinią, kad birželio 4 d. Lietuvoje, Kiršų kaime, Alvito valsč. Vilkaviškio apskr. mirė jo tėvas Petras Kemeža, sulaukęs beveik 80 metų. Kiršų kaimas, kuriame yra gimę poetai Kazys Bradūnas ir Salomėja Nėris - Bačinskaitė, karo ir okupacijų audrose yra ypač nukentėjęs. Iš nepriklausomybės laiko senųjų jo gyventojų ūkininkų jau tik vienas a. a. Petras Kemeža dar gyveno savo sodyboje, kai visi kiti yra mirę, ištremti ar išblaškyti po visą pasaulį. Taip į Alvito parapijos kapus ant gražaus Širvintos kranto atsigulė amžinam poilsiui ir paskutinis senųjų Kiršų ūkininkas, lig paskutinio atsikvėpavimo nepalikęs savo tėviškės, Petras Kemeža.

— **Adomas Gudelis,** 65 m. amžiaus, birželio 3 d. mirė Richmond Hill, N. Y. Buvo gimęs Anykščiuose. Palaidotas birž. 5 dieną.

— **Lietuvių informacijos antro** biuletenio išėjo trečias numeris. Informacijos pirm. yra Gintaras Karosas, 259 Athens Street South Boston, Mass. 02127 (617) 268-5575. Kiti nariai: Nijolė Baškytė, Brutenis Veitas, Raminta Kalėdaitė, Rimas Manomaitis, Algis Rukšėnas, Dalia Bielkevičiūtė, Aldona Dabrilaitė, Marius Žiaugra. Viršelį nupiešė Norbertas Lingertaitis, redaktorius: G. Karosas. LJIC biuletenis siunčiamas visam laisvojo pasaulio jaunimui nemokamai — atsiuntus savo pilną adresą; (vardas, pavardė, adresas, zipas, telefonas... jei turi, ir gimimo data. Prie šio numerio techniško darbo prisidėjo: N. Baškytė, D. Bielkevičiūtė, A. Dabrilaitė, G. Griauzdė, R. Kalėdaitė, R. Kapočiūtė, A. Rukšėnas, D. Venckutė, Š. Žiedas.

VISA LIETUVOS PINIGŲ ISTORIJA

Dar galima gauti "Drauge" Jono K. Kario NUMIZMATIKĄ (15 dol,), taip pat SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGUS (10 dol.) ir NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGUS (5 dol.). Kai kurios tų knygų baigiamos išparduoti.